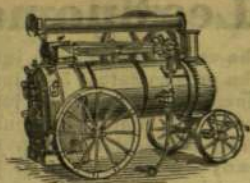

948 KÁVÉ
 jeles fajok, friss, illatos, nem festett 4 1/2 kilós csomagokban postán utánvétellel, várn- és bérmentesen, per 1 kiló, Netto.
CEYLON, gyöngy, finom zöldes 1.98
MANILLA, gyöngy, világos zöld 1.65
CEYLON, fin., kék 1.70
MOCCA, arab, finom 1.84
MOCCA, africa 1.54
CUBA, nagysz. zöld 1.80
MENADO, aranyz., finom 1.60
JAVA, zöld, erős 1.36
DOMINGO, válogat. 1.40
SANTOS, szép, erős 1.30
RIO, szép, tiszta ízű 1.20
JAMAICA, erős, jó 1.14
R. MATTI TRIEST.

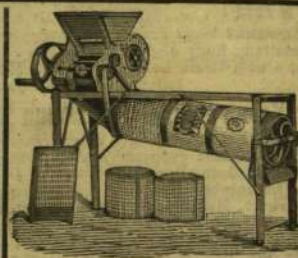
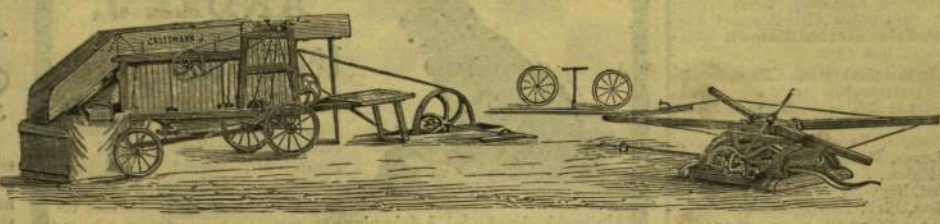
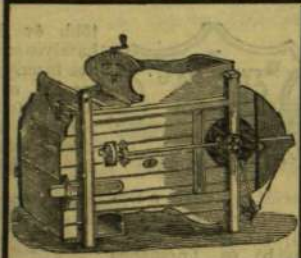

RANSOMES, HEAD ÉS JEFFERIES
 FÜGYNÖKE
GROSSMANN J.
 BUDAPESTEN 6553

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH
 ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
 BUDAPESTEN

Szives megkeresésért vagy gyártelepünk meglátogatására tisztelettel felkérjük

VASÁRNAPI UJSÁG

21-ik szám 1883.

BUDAPEST, MÁJUS 27.

XXX. évfolyam.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és 1 egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: 1 félévre 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: 1 egész évre 8 frt 1 félévre 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: 1 egész évre 6 frt 1 félévre 3 * Külföldi előfizetőknek a postaiag meghatározott viteldi is csatolandó.

REICHENHALLI FÜRDŐ
 Évad ideje máj-1-én. Hiv. megny. máj. 15-én.
 Legnagyobb német égjáji gyógyhely a bajor magas Alpések között. Sós, anyalúgos és fenyőfű-kivonat-fürdők: kecskesavó, tehéntej, alpesi növényedvek, mindenféle ásványvíz friss töltésben, légmotani készülék, belégzési termek, párló művek, sósforrások, gyógytornász. Kiterjedt parkültetvények fűdött sétáttakkal, közeli fenyőerdők és arnyas sétányok minden irányban. — Naponkint 2 hangverseny a fűrdő zenekara által, olvasó szobák. Vasuti és távirat-állomás. — Kimerítő tervezeteket küld a kir. fűrdő-biztosság.

Szeplő
 máj, purpura, bőrkütes, sűrű, legrovidebb idő alatt meggyógyulnak a dr. Radis tanár által. rak: fél adag 1 frt, egész adag 1 frt 80 kr. Postán 20 krral több a csomagolásért. Valamennyi főm először költségmentesen egy-egy díj és kizárólag, a valódiság sikert biztosítása mellett a Szent Györgyház címzett gyógyszerárán, Bécs V. Wimmergasse 32. kapható; hová minden levélben megrendelések intézendők. Köszönő iratok és bizonyítványok kívánatra megküldés végett rendelkezésre állnak. 910

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvkereskedésben kapható

A LATIN NYELV SZÓTÁRA
 A KUTFŐKBŐL

A LEGJOBB ÉS LEGÚJABB SZÓTÁRIRODALOMRA TÁMASZKODVA

ÖSSZEÁLLÍTOTTA
Dr. FINÁLY HENRIK.
 A KOLOZSVÁRI KIR. FERENCZ JÓZSEF EGYETEM NYILV. RENDES TANÁRA STB.

Ára fűzetenként 80 kr.

I. fűzet. A — archon. III. fűzet. Castenarius — Contestate.
 II. fűzet. Archons — catena. IV. fűzet. Contestatio — dolatilis.

A szótár 12 egyenlő fűzetben 5-5 ívvel bocsátatik ki. Előfizetés nem nyitattik, miután minden fűzet külön kapható a vásárló minden további lekötölezése nélkül. Egy-egy 5 ívnyi fűzet ára 80 krajczárban van megállapítva, és a 12-ik fűzet okvetlenül bevégzi a művet. A mű teljes megjelenése után bolti ára magasabb lesz.

Téglagyár-tulajdonosoknak
 ajánlom gépeimet gép-, kézi és lo-erős, mindennemű fali téglák és hársódó cserép, csövek stb. olcsó gyártására, különösen folytonosan dolgozó kézi-sajtóimat melyek más gyártási eljárásokkal szemben a legjelentékenyebb előnyökkel és a legnagyobb megtakarítást nyújtják. Kez ember elegendő kezeléssre 4000 pompás téglák előállítására; alkalmasak még kívüli a fűrdő- és folyosó-lemezek, tűzmentes kövek, mész- és cement téglák stb. ajánlom felül; levegőn szárított előidomított kövek utánajutására. Tervezések ingyen.
Jäger Lajos, gépgyáros, Ehrenfeld-Kölnben R. m.

Szabad.sarjúkaszaló
 (Kölnlegesség) a sz. kir. szab. gép-gyáról, Bécsben, Währing, Herren-gasse 64. Könnyen kezelhető, nagy munkaképességgel gyakorlatilag kipróbálva, tehát kis és nagy kert tulajdonosoknak különösen ajánlható. Vágási szélessége 400 és 500 mm. ára 12 és 15 frt. Az összeg beutalás mellett bérmentve kábeshittetik. 6967

Dr. Lengiel F. nyir-balzsama.
 Már a növényi nedv, mely a nyirből ha annak törzsét megfűrták, kifolyik, ember emlékezet óta a legkitűnőbb szőpítőszereknek van ismerve; ha pedig e nedv a fűtálló utasítása szerint vegyi uton balzsamosá dolgoztatik, majdnem csodálatos hatással bír. Ha azal arczot vagy egyéb bőrrészeket este bekenjük, már a következő reggelen majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le a bőrről, minek folytán ez gyöngéddé és fehérré válik, fiatal arczsint ad; a bőrnék fehérséget, gyöngédséget és frisséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt a szeplőt, májfoltokat, anyajegyet, orvőrösséget, borátkát és minden egyéb bőrszenynnet eltávolít. Egy korszával használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.; postán küldve 10 krral több.
 Fő letét Magyarországon Tócsa József, gyógyszerésznél, Budapest király-utca 12. szám; Pozsonyban Piarstory Bódog, gyógyszer. Temesváron Tarczay József, gyógyszer. Zágrábon Mittelbach Zeigmond, gyógyszerésznél.

Royal Thridace Veloutine-szappan
 FELTALÁLÓJÁNAK
VIOLETNEK
 TÖRLŐTTE-SZAPPAN
 (Ajánlja a legbírtebb orvosok állati)
 Rendkívüli előnyei ötven évi tapasztalat által KI VANCAR PRÓBÁLVA.
VIOLET
 225, rue Saint-Denis, PARIS

CAPILLINE
 ujjan feltalált szer a fejpikkelyek és a hajjak kihullása ellen
VIOLET, 225, rue St-Denis, PARIS

TOMPA MIHÁLY. VIRÁGREGÉK.
 HATODIK KIADÁS. — A KÖLTŐ ARCZKÉPEVEL.
 Ára fűzve 2 frt 50 kr. Vázsonba díszesen kötve 4 frt. Francia bőrbé díszesen kötve 5 frt.
 A munka hollandi merített papíron lévő nyomatva, a kötött példányoknál csupán a felső része látott el aranymentéssel, a mint ily kiadásoknál külföldön is szokás.
 Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest egyetem-utca 4-ik szám.)

A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvtárban kapható:

1883. **BUDAPESTI** 1884.

CZIM ÉS LAKJEGYZÉK
 A BEJELENTÉSI HIVATAL HITELES ADATAI ALAPJÁN.
 Harmadik évfolyam, 1883—1884.
 BUDAPEST FŐVÁROS TERVRAJZAVAL.
 Ára fűzve 5 frt, vázsonba kötve 5 frt 80 kr.

TARTALMA: I. Utczák, utak és terek lajstroma a régi utca-nevek megjegyzésével. — II. Házjegyzék. (Belterület és külterület). — III. Hatóságok, intézetek, egyletek stb. — IV. Ipar- és kereskedelmi czimjegyzék. — V. Lakjegyzék. — VI. Hirdetések.

MANCINI, OLASZ KÜLÜGYMINISZTER.

Az utóbbi hetek politikai eseményei között kevés érdemel oly figyelmet, mint az olasz parlament tárgyalásai, hol oly átalakulási folyamat közeleg befejezéséhez, mely ugy az új Olaszország, mint Európa érdekében örvendetesnek mondható. Alig van példa a történelemben, hogy egy annyi külön, egymástól független darabra szakadt nemzet, a milyennek az olaszt még harmadfél évtized előtt láttuk, olyan közszellemet bírjon kifejtetni, mely minden különleges érdeket egy nagy eszmenek rendelve alá, ellenállhatatlan hatalommá nőjjon s a körülményeknek még a legviharosabb időben is bölcs és körültekintő fölhasználásával aránylag rövid idő alatt meg is valósítsa, a mit a nemzet nagy fiainak kitartó, ernyedetlen munkálkodása az előkészítés éve alatt minden olasznak szívébe igyekezett plántálni s a külön állami léttel bíró népek közös nemzeti aspirációjává emelni.

Olaszország megszabadulása az idegen hatalmak uralmától s egységes állammá alakulása aligha sikerült volna forradalmi áramlatok segítségével nélkül. De a mint a szabadság és egység mint tény állott Olaszország államférfiai előtt, még ha ama forradalmi áramlatoknak élén állottak is, a mikor szükség volt reájok, — volt bennök annyi belátás és mérséklet, hogy a hivatásukat immár betöltött forradalmi elemeknek féket szabni igyekezzenek, s szabad tért nyissanak az államalakítás és az állam megszilárdítás komoly, higgadt s a fölforgató irányzatok által magát zavarni nem engedő munkálkodásának. Arról volt szó, hogy most már a megalkottott Itáliának jövője is biztosítsassék, idő legyen belső megerősödésére, az eddig szétforgácsolt és lenyűgözött nemzeti erő kibontakozására s egy oly állam alapköveinek lerakására, mely biztosságot és marandóságot ígér. Szakítani kellett bizonyos hagyományokkal, melyek jogosultak lehettek és tiszteletreméltók annak idejében, de melyek megtartása a politika vezérelvei között könnyen veszélyeztethette volna a nagy fáradsággal létesített nagy alkotást. Különösen némely külügyi vonatkozásokban kellett előidézni változást s megszerezni rokonszenvét még oly államoknak is, melyek a föl-szabadulás nagy küzdelmeiben ellenségként állottak az olaszszal szemben. Nagy tapintat és ov.tosság lett volna szükséges ehhez, még ked-

vezőbb körülmények között is, hát még ott, a hol a kormánynek annyi népszerű nemzeti érzékenység lehető kímélését is parancsolta a politikai eszély.

De Olaszország vezérlő államférfiai megküzdöttek e sokszoros nehéz földattal, s Itália, mely a krími háboru idején még szerény hallgató vendégzerepre is hiába ajánlkozott az európai diplomácia kerek asztalához, ma a leg-hatalmasabb államok sorában jelenik meg mint egyenrangú állam s oly országok méltatják szövetségükre, melyeket ma vezérszerep illet meg az európai politika intézésében.

Sokan osztoznak ez érdemben Olaszország

államférfiai közül; de talán egyet sem illet meg az oroszánrészt oly jogosan, mint Mancinit, Olaszország külügyminiszterét, kinek arczképét ez alkalommal bemutatjuk.

Mancini Pasquale Stanislao 1817-ben született Castello-Baroniában s Nápolyban végzett egyetemi tanulmányait, hol, mint szegény fiu, leckeórák adásával tartotta fenn magát. Már korán érvényesült mint jeles író és költő s az általa alapított «Ore solitarie» («Magános órák») című lap széles körökben tette nevét népszerűvé, emelkedett szárnyalású költeményeivel s kifogástalan prózájával. Maga is bevallja, hogy három különböző természet egyesül benne: a

MANCINI, OLASZ KÜLÜGYMINISZTER.

tudósé, a jogászé és az államférfié. S csakugyan e három irány mindegyikében oly magasra vivé, hogy ha kettőt eltörölnek is belőle, a megmaradó harmadik egyedül is a halhatatlanok sorába emelné. Jogi irataival oly hirre jutott, mely neki az újabb idő legnagyobb jogásza között biztosít helyet. A nemzetközi magánjogról szóló értekezései mintaszerűek s elbárási a turini, nápolyi és római egyetemeken annak idején általános felhívást keltettek a jogászvilágban. Mint ügyvéd disse volt az olasz judikaturának, mely őt a törvényszéki ékesszólás legkiválóbb képviselője gyanánt tisztelt. Mint politikus pedig dicsőséges sikerrel küzdött a turini, florenzei, nápolyi és római parlamentekben a szabadság és haladás mellett, s előkelő része volt az egységes Olaszországnak ugy belső megszilárdulásában, mint tekintélye emelésében kifelé.

Kevés politikus tudott oly jól, mint ő, megalkudni a mindenkor körülményekkel s elveinek tisztaságát mégis megőrizni. Politikai pályáját mint nyugtalan végőrpárti kezdé meg s mint higgadt, nyugodt, megfontoló államférfi folytatja most. Az ex-carbonarik társaságában, daczolja a cenzurával, éles dalokban gunyolá ki a nápolyi «bomba- királyt», Ferdinándot s 1848 május 15-én ő volt az, a ki a monte-oliveto emlékezetes ülésen a Bourbonok detronizálását kimondó merész nyilatkozatot fogalmazta. A királyi hadak golyói átlukgatták a terem ablakait, mialatt ő e nevezetes iratot fölolvasta, a Bourbon-kartások tisztára söpörték Nápoly utcáit s a bérencz katonák berontottak a házakba, hogy nem- és korkülönbség nélkül megszárolják a rebelleket a király nevében. Amaz irat azonban, igaz, hogy csak tizenkét év után, mégis érvényre jutott. Akkor azonban elnyomatott a forradalom s Mancini is menekülni kényszerült. Piemontban talált menedékhelyet, hol a turini egyetemen megkezdé amaz előadásait, melyek jogászai nagy híret megalapították. E száműzetésében írta meg korszakot alkotó műveit s itt veté meg alapkövét ragyogó ügyvédi pályafutásának.

Midőn Nápoly 1860-ban lerázta magáról a Bourbon-igát, Mancini visszahivatott, s helytartótanácsos, majd képviselő lett. Most a parlamenti munkásságnak adta magát testtel-lelékkel s a parlamentai naplóknak százával találjuk tőle ama hatalmas beszédekét, melyek Mancinit a gondolat és kifejezés nagymestereként mutatják be. Két álló hétig egymaga küzdött az opposzió ellen s mindig az első sorba állt, valahányszor az ellenpárt támadásait vissza kellett verni. Mikor aztán Rattazzi csillaga halványodni kezdett s ez külön ellenfelének lön kénytelen átengedni a tért: Mancini a nagy embereket jellemző szerénységgel háritotta el magától a baloldal vezérletét. Teljesen távol állott tőle a feltűnési vágy, nem hitte magát hivatottnak az egymásra robbanó elemek mérséklőjének szerepére s kötelessége teljesítésével örömet vonult ismét vissza szerény dolgozó szobájába. Tekintélye a parlamentben inkább csak a mutatózó surlódások kiegyenlítésére igyekezett fölhasználni s a Depretis-Cairol-kabinet két ízben köszönhette megmaradását az ő önzetlen föllépésének.

Végre mégis sikerült rátküldni az igazságügyi tárczát. Hogy elvállalta, az nem csekély áldozat volt tőle s lángoló hazafiságának fényes tanujele. Mint ügyvéd teljesen független, szabad ember lehetett, 120 ezer lira évi jövedelméből nyugodtan, urilag élhetett; az igazságügyi zaklatott tárczát elfogadnia s 24 ezer frank miniszteri fizetésért addigi jövedelméről lemondania nem volt csekély dolog. Kunyórálo barátai csekély fizetését is úgy megapasztották, hogy két évnél lehetetlen volt tovább a kabinetben

maradnia. Lemondott, mint ügyvéd újra rendezte vagyoni állását s mint annak előtte, ismét buzgón működött a parlamentben, míg Umberto király fizetés nélküli államminiszternek ki nem nevezé. Daczára gyöngékedésnek, mely egészéget teljesen aláásta, lelkiismeretesen teljesíté kötelességeit s éjjel-nappal dolgozott, hogy az állam megfeneklett szekerét előre mozítsa. Mikor aztán Depretis ismét egyesült Cairoli-val, Mancini újra visszavonult, de már 1881. ápril havában, e kabinet bukása után, megint engednie kellett a király föl hívásának, hogy fogadjá el a külügyminiszteri tárczát.

E minőségben tette Mancini hazájának a legnagyobb szolgálatot. Nem törődve ellenfelei, sőt minisztertsársai ármányai-val, nem hallgatva se hízolgó, se fenyegető szóra, utálva a népszerűség hajhászát, — megveté alapját Olaszország ama komoly, egészséges politikájának, mely ma oly fényes eredményeket mutat. Gyöngé, törékeny testben hatalmas, erős, bátor lélekkel zabolázta meg Mancini a hevesvérű olaszok meggondolatlanságában sokszor veszedelmes, kalandos politikáját s adott neki olyan irányt és színezetet, mely az alakuló éveit élő Olaszországot már is a tekintélyes, tiszteletet parancsoló államok sorába helyezé s szavát nyomatékossá tevő minden fontosabb politikai kérdés fölötti tanácskoszásokban.

Hogy ez nem ment nehéz, keserű küzdelem nélkül, elgondolható. Mancinának sokat kellett harcolni, tünni és szenvedni. Ugy a parlamentben, mint a sajtóban el kellett szivelnie a legkeményebbet, legigaztalanabb támadásokat, s rábizni a bekövetkezett eseményekre, hogy őt igazolják, türelmetlen ellenfeleit pedig elhallgattassák. Franciaország északafrikai terjeszkedése alkalmából például harcot és háborút követeltek az olasz «hazafiak» a hűtelen köztársaság ellen, mely őket meg akarja fosztani a pún háborúk óta gyakorolt befolyásuktól. Mancini szépen, nyugodtan zsebre dugta Olaszország tuniszi u. n. «gyalázatát» s Franciaországot elszigetelé. Az egyiptomi expedícióban újra részt követeltek a forró fejű olaszok s nagyban sürgeték, hogy «Egyiptom Garibaldi-ját» meg kell segíteni az angolok ellen. Mancini nem zavartatta magát, hanem bevárta — Tel-ekabirt, mely a rajongókat kiábrándítá. Umberto király látogatása miatt a bécsi udvarnál Mancinának sok szemrehányást kellett szenvednie honfitársaitól, s ő szenvedett, míg végre fölmutathatta a harmas-szövetséget s büszkén elmondhatta, hogy «egy nemzet, melynek 30 millió hű gyermeke, egy állam, melynek teljesen rendezett pénzügye, tekintélyes hadserege s olyan tengeri hatalma van, mely mindjárt az angol után következik, — nem kinalja szövetségét másnak, mint a kiről tudja, hogy azt megbecsüli és örömmel fogadja.»

Mancinának eddigél minden diplomáciai lépését igazolták a következmények. Az irredentisták, kiknek az államot nehéz bonyodalmakba keverő üzelmeit erőlyesen nyomja el, kigyót-békát kiáltanak a miniszterre, a ki a hagyományos ellenséget, a «maledetto tedesco»-t most barátul, szövetségessül vezet be. De Mancini jól tudja, mit csinál és lesz idő, a mikor a legvérmesebb irredentista is meg fog győződni róla, hogy Mancini, midőn hazájának biztosítá a békés fejlődés bosszu éveit, s bevezeté azt az irányadó államok sorába: nem lett hűtelen az olasz hagyományokhoz, sőt azok érdekében készit éle a jövőt, midőn egy időre látszólag erőszakot téve nemzete érzelmein, az államnak időt szerzett odáig erősödni meg, a hol a nemzeti akarataknak joga lesz imponáló, talán parancsoló alakban is nyilatkozhatni s nagyobb súlyt vehetni az események alakulásainak mérlegébe.

Olaszország szerencsésnek mondhatja magát, hogy a legnehezebb, legválságosabb időkből megalálta a maga providenciális államférfiát. Mikor az eszmék előkészítése végett Mazzini kellett, volt Mazzinija, mikor az eszmék megvalósulása idejében Viktor Emánuel kellett, volt Viktor Emánuelje, mikor a szabadság kivívására és az egyes ülési folyamat böles vezetésére Cavour kellett, volt Cavourja, mikor gyors elhatározásra és még gyorsabb végrehajtásra Garibaldi kellett, volt Garibaldija. Most, hogy olyan emberre van szüksége, a ki az eddigi nagy vívmányokat biztosítja, szilárd alapokra fekteti s a megalakult, közigazgatásilag és katonailag egyaránt befejezett szervezetű és a kényszerárfolyam megszüntetésével pénzügyileg rendezett Olaszországot belül erőssé, virágzóvá, elégedetté, kívül tiszteltté és befolyásossá teszi, — megvan Mancinija.

Á L O M.

(Leopardi.)

Virradni kezdett; elzárt ablakomra

Az ébredő nap első fénye omla.

Sötét szobában gyér világ derengett . . .

S im ép, midőn az álom könnyű szárnya

Minden szívet legédeseb' üdvö' renet:

Elöttem áll s reám néz annak árnya,

Kiért szerelmem első lángja lobbant

S ki itt hagyott aztán a fájdalomban.

Azt hittem: él, bár arczán üdvözöltek

S boldogtalanság bús vonási ültek.

Fölem hajolt, megsimított megve:

«Hát élsz-e még, szólt, s jutok-e eszedbe?»

«Honnan s hogyan? — kiáltám — édes éltem?

Oh mennyi bű hervaszt s hervasztá érted!

Hogy léssalak még: beh sose reméltem!

Miért jövel? Hogy itt hagyj újra engem?

Ah félek, félek, hogy e visszártéred!

Csak új sebet vág vérező szívemben!

Avvagy mi történt lelked bensejében?

Megváltozál? Vagy az vagy, a ki régen?»

«A feledés eszméid megzavarta —

Mondá — s az álom zürös ködbe tartja . . .

Halott vagyok már néhány hónap óta,

Akkor utolszor láttál . . . És e szókra

Kimondhatatlan fájdalom lepett el . . .

S ő folytató: «Éltem tavaszkorába'

Hervadtam el, mikor oly édes élni,

Mert balga szívűnk, telve szeretettel,

Nem sejtí, hogy minden remény hiába

Megszokja attól, ah! a bús halandó,

Mi minden bajtól megment: mit se félni!

Bár szörnyű sors s gyászos vigaszt adandó:

Ifjan s csak egyet: a halált remélni!

De mit is érne éltünk sűrű fátylán

Átnézni, még ködös jövőbe látván?

Jobb így örökre: fájó sejtelenben!»

«Ne folytasd, oh boldogtalan — feleltem —

Szavad ezer darabra tépi lelkem!

Hát meghalál, itt élni hagyva engem?

Igy volt megírva hát a csillagokba',

Hogy ifjúságod fényében ragyogva

Lezárjanak egy keskeny sírgödörbe

S én itt maradjak búsan, összetörve?

Oh jaj! Nem élsz hát? S többeit a világon

Nem látjuk egymást édes boldogságom?

Nem, nem birom elhinni, ez csak álom!

Most már tudom, mit nevezünk halálnak,

Reményeim veled, hogy füstbe szállnak;

Az életet mint életem s végezem be:

Immár tudom, beláttam végzetembe!

Ifjú vagyok még s életet tavassza

Mint az öregkor, elfonnyadt, kiaszva . . .

De vajjon ah! mitől borzadva félek:

Az aggkornál, mivel is szebb ez élet?»

«Könny a mi sorsunk — folytató — egy boldog

Percz életünkben ránk sosem mosolygott,

Fájdalmunkban gyönyört lelt még a menny is.»

«Oh szólj tehát — ekként esengtem aztán —

Most, hogy magad már fölém elszakasztván,

Többé e lélek szebb napokra' sem hisz:

Többé e lélek szebb napokra' sem hisz:

Könnyek között, halványan, félve kérdem:

Még mielőtt bús sírod meg nem ásák,
Érezted-e egyetlen dobbanását
A szeretetnek, száználmonak értem?
Én akkor ah! majd minden jót reméltem,
Majd éjt, napot kétségbeesve éltem!
Ne titkold el, ha egyszer érezél is
Fájdalmat értem, köszönet ezér' is!
Édes vigassza lesz mindig szívemnek,
Jövöm kilátást másra úgysem enged!
«Oh légy nyugodtabb — szólt — szegény barátom!
Én szántalak s bűd most is fájva látom;
De jól tudod, mennyit szenvedtem én is,
Panaszszal illetsz engemet te mégis?»
«Szerencsétlenségünkre, melynek átka
Virágkorunk bimbóit mind levágtá;
A szerelemre, melyet most is érzek
S mi mint a pára végkép elenyészett:
Reményre, üdvre kérék és esengek,
Jobbod — kiálték — hogy megfogjam engedd!»
S édes zavarban, szomorun id' adta.
S mig megragadva, csókokkal borítám,
Fájó gyönyörben lelkemet szoritám
S arcomm' kigyult s nagy üdvömmel miatta
A perc szívembe némaságot öntött:
Feljött a nap s ragyogva rám köszöntött.
Gyöngéden ekkor rám tekinté s szóla:
«Feledni látszol, édes, hogy hiába
Szerelmed minden epedése, láza,
Mert szépségem már végkép szétfoszolva.
Isten veled hát! Im az óra intett,
A sors örökre elválaszta minket;
Többet nekem nem élsz, bár úgysem élsz te,
Esküd a végzet ime összetépte . . .
S midőn a kintől, mely lelkemet omlott,
Égett e szív és gyöngyözött e homlok
És sűrű könny zudult s bús szemekbe
S kiáltani akartam voln' remegve:
Fölebredék. De balgatag reményben
Soká hívem: ott reszket még a fényben . . .

Olaszból: DENGEL JÁNOS.

A DISKVALIFIKÁLT.

Életkéj

Irta VÁRNAI B. SÁNDOR.

Mindenki tudta, a «háromszív-utca» apró földszintes házáinak lakói közül, hogy Gaina Dénes ma a szokottnál később jött haza hivatalából. Nem mintha rendkívüli elintézendők tartották volna időn túl tintafoltos íróasztala mellett; a világról sem . . . De tudja isten, kétszer is elérte már a házat, melyben lakott, és mégis csak újra meg újra visszafordult. Nem volt bátorsága belépni felesége és gyermekei közté. Annyi bizonyos, hogy valaminek kellett történnie, mert a többi napidijas hivatalnokok is, kik vele együtt szolgáltak, s most a déli harangszóra éhesen rajzoltak elé poros kuczkóikból, össze-össze dugták fejüket s érthetetlenül susogtak-pusogtak. Egy hektikás kinezésű, fényesre subiczolt csizmájú, kék szemüveges uri ember, kit a többieknél jobban hallgattak, a következőképen adá elő a dolgot:

«Hát biz' azt szegény Dénes egy kicsit elvetette a sulykot. Valami rovatokat kellett a főnökhöz benyújtani, ki ma különösen rossz kedvében volt. A méltóságos ur már nem is tudom miféle megjegyzést tett, mire Dénes barátom, azzal az ő szokott nyakasságával, — hiszen ismeritek a természetét — nem épen udvariasan feleltem vissza. Elég az hozzá, így történt aztán, hogy ő méltóságos — nem, ezt még sem érdemelte meg tőle — vén számárnak nevezte.»

Oh az a vén, makacsfejű Dini bácsi. Hány-szor is intette, figyelmeztette felesége, az a szelid, jó lélek, hogy türtöztesse rossz természetét. És most ime! . . . Hiszen jól van, jól; hogy nem volt hibás, azt mindenki tudta róla; derék, jóraváló, csak egy kicsit igen hevesfejű ember volt, s a melletti pontos, becsületes hivatalnok. Hanem hát

azért tudhatt volna magán uralkodni. Szegény, szegény ember! No de még jó, hogy ennyiben maradt, mert különben ki tudja még mi nem történhetett volna? Sohasem jó egy diskvalifikálnak feljebbvalóival ujjat húzni.

Könnyen beszélhetek; azt fújták a mi nem öket égette. De hát a szegény! Dini bácsi? Csak a jó isten tudja, mit érezett, mikor azt a szót meghallotta; azok a gyér fehér szájak ugy sütöttek a fejét, — haza sem mert menni. Felesége még hagyján, de a gyermekek, a gyermekek! . . . Kik eddig ahhoz voltak szokva, hogy őt valamely felsőbb lény gyanánt tekinték, kit tudákos és kíváncsi kis arcaikkal mindennap ezer meg ezer kérdéssel ostromoltak. Most bizonyosan le fogják olvasni homlokáról, hogy a kiből oly rendületlenül biztak, nem egyéb mint egy vén szá . . .! Uram bocsá! Nem tudom, hogy esett, de Isten bizony önkénytelenül megtagogatta füleit.

«Eh! végre is! . . . Erőt vett magán s megnyomta a kis ajtó kilincset, melyre a legutóbbi vasárnap délutánján sajátkezűleg szegezte föl a csilingelő kis csengettyűt az apró világ nagy gyönyörűségére. A leveses tál már ott gözölgött az asztalon s a ház népe türelmetlenül várta hazajövetelét.

«Jó étvágyat, jó étvágyat! Megkéstem kissé, ugy-e?» — gondoló, de nem volt lelke kimondani. Elpirult s egy szó sem jött ajakára.

Leülték mind. Hej, hogy csörögtek a villák meg a kanalak. De a próbára tett étvágy vagy mi okozta: a társalgás ma sehogy sem tudott élénkebb színt ölteni. Az asszony éleslátása rögtön sejtette, hogy történt valami, s ilyenkor nem faggatózott, hallgatott. A gyermekeknek meg egész figyelmét a tényreikra kiszedett csontcskák vették igénybe. És mégis, Dini bácsinak ugy tetszett, mintha a nagyobbik fiúnak komoly némasága azt látszott volna mondani: «Ugyan miről is beszéljek én e vén oktondival?» míg a kisebbik csak szánalmas tekintettel méregette tétőtől talpig. Még az az alig meglelt iczi-piczi kis jószág is ott a bölesében, a mint lopva rá-ránézett, gyorsan kapta el újra fejét s akármir legyen, ha dagadó fehé párnácskájába nem olya hamisan nevetett.

«Nem! Ezt lehetetlen tünni!» S a mint boszusan hátravetette magát székebe, a szemközi tükörben látta képmását pillantotta meg, álla alá kötött asztalkendővel, melynek két csücske magasán kiállva, kétfelől irtózatoss pár mozgó fület képezett. Dini bácsi falférré lett. Rettentő zavarában felborította a sórtartót, melynek háromszinü tartalma egy tömegbe folyt össze a fehér abroszon.

«Ott van ni! Oh te könnyelmű ember! Oh te vén csacsi!» pirongató inkább enyelgve, mint boszusan felesége.

Ez volt az utolsó döfés. Vén számár! Vén csacsi! Hát már mindenüvé üldözni fogja ez a szó? Nem. Ha van igazság az égen, ugy meg kell hogy torolja a rajta ejtett méltatlanságot. Igaz, szent igaz, hogy ő méltósága nagy tudomány, kiváló képzettségű ember, ki kitűnően végezte tanulmányait s már kora ifjúságában feltűnt tanárai előtt tehetségei által. Az ilyeneknek mindig akad pártfogójuk. Azért is küldték ki — hisz már gyermekkorában ismerte — tapasztalatok szerzése végett külföldre. Mikor aztán visszakerült, oly házasságot sikerült kötnie, mely irigység tárgyává tette mindenütt s örökre biztosította előmenetelét. Ellenben ő . . .? Ah! hisz ő szegény csak a régi időkbeli poetikát és retorikát gyűrhetette maga mögé, azután kardot kelle kötnie s mire lecsendesedett a vihar, elszibbadt minden. A szülői otthon feldulva, az iskolák zárva s neki kenyérkereset után kellett látnia. S melléje most még az az istenverte

kvalifikációs törvény is . . .! Hát ez mind igaz. Hanem azért ő mégis csak öreg ember s a főnöke bátran akár fia is lehetne. Azért ő mégis — ugy tudják meg — tizenkilenc esztendeje ül itt ezen az ócska széken, míg a méltóságos ur hamarosan talán egy aktát sem bírna előteremteni azokkal a keztyűhöz szokott ujjai-val. Isten látja lelkét, ő nem kereste az összetűzést, de ne mondja senki ezen a világon, hogy Gaina Dénes magán hagyta száradni a becsületén ejtett szennyet.

Szinte könnyebbült a lelke, a mint kezébe vette a tollat s mérges pereszgetéssel végig táncoltatta a sima koncepct-papíron. Mintha minden szóba méltatlankodó haragját öntötte volna ki, arca minden szó után diadalmasabbá vált. Nem voltak már ezek azok a híres gömbölyű kalligraf betűk, melyeket olyan jól ismertek az iktatóban. Arczintorító, fogvicsorító demónok voltak, melyeket a szenvedély, a boszúság szül pupos nyomorékokká, hogy megijed tőlök a kiránéz.

No abban a levélben nem valami udvarias kifejezések lehettek ő méltóságára nézve, mert a mint Dini bácsi másnap fölment hivatalába, szokott helyén, nagy megütődésére, egy csupasz száju suhanczot pillantott meg, ki magát Bubuska Viktornak mutatá be s vállait szemtelen mosolygással vonogatva adá tudtára Dini bácsinak, hogy ő méltóságának tetszett . . . azaz hogy ő nem oka . . . egy szóval értse mindenki ugy, a hogy tudja. Gaina Dénesnek csak a hideg verejték ütött ki egyszerre homlokán, még nem volt abban a helyzetben, hogy tisztázni tudta volna gondolatait. *Bubuska Viktor!* Igen, igen, ő volt az, a ki minden hó végén foltos cipőjével, piszkos, lebernyeges köpenyegével bekopogtatott az osztályvezető ajtaján, hogy: «nem jött-e azóta valami úresedésbe?» Bubuska Viktor! *Richtig!* Ott áll a neve is, az előjegyzettek lajstromán, első helyen a többi százharminczét közt. Százharminczét! Ennyien lesték a jó öreg Gaina Dénest otthon, az utcán, a templomban, a fürdőben, hogy nem akad-e véletlenül csont a torkán, nem gázolja-e el a robozó kocsii, nem szakad-e rá a stukatur, nem simitja-e meg a lapos guta? Nem volt rá szükség. Ime Bubuskák, egy numerussal megint előbbre rukkoltatok! Most már ő kerül hátul, hogy neki feszített vállall segítsen nyomni az elől állókat. Szép egy komédia!

Odavegyült zavarában a régi kollegák közé, kik ma egy kissé meglapulult szorgoskodással végzik dolgaikat. Hidegen fogadták; ki is akarta volna érte kenyerét kokozkáztatni? Ezt bizony józan észrel Dini bácsi sem kívánhatta. Azért hát megfordult sarkán s lassan leballagott a lépcsőn. Ah! milyen szép reggel volt; a nap vidáman süttött a kövezetre, s milyen élénk sürgős-forgás mindenütt. Nem az az unalmas ünnepi csend, mint vasárnaponként, mikor borotvált arczok sétálnak iassan fel s alá, s a házkából mindenütt kierzik a töltött káposzta- és ludpecsenye-szag. Olyan régóta nem volt alkalma a reggeli verőfényt szabadban élvezni. Elhatározta, hogy valami zöldet keres fel, s gépiesen indult egy elrobozó kocsii után. Volt ideje a déli harangozásig.

Letelepült egy félreeső tisztásra; körülötte virgoncz gyikok enyelgtek a napfényen s Dini bácsi hosszan elnézte őket a mint halk rezzenéssel előbukkantak, meg újra tovább iramoltak. Kábult fejének jól esett a hűvös reggeli szellő. Majd holnap, gondolá, lesz idő komolyan meghányi-vetni a dolgot. Ma még hadd élvezze a kielégített boszu örömet, hadd szivja a pompázó tavasz ezerféle illatát. A faczárságnak is megvannak a maga apró csábjai — egy-két na-

A Mailáth-kastély.

BAKÓCZA (BARANYAMEGYÉBEN.) — MEINHOLD REZSŐ RAJZA UTÁN.

KÉPEK AZ OROSZ TÖRTÉNETBŐL. — III. IVÁN MEGTAGADJA A KHÁN KÖVETEIŐL AZ ADÓT.

pig. Odament a patak szélére, botja végével kizavarta a békákat iszapos rejtekeikből, száraz morzsákat vetett a halaknak s gyönyörködött vig fizezőkolásaikban. Azután megindult a part mentében gombát szedni. Eszébe jutott, hogy feleségének ez épen kedvencz eledele. Tele is szedte vele nagy, tarka zsebkendőjét; de aztán megint csak széjjelszórta. Nem; azt nem szabad az otthoniaknak megtudni, hogy ő ma hol járt.

Igy ment ez egész héten át. Gaina Dénes minden reggel megkefélte kalapját, kitétt egy forintot az asszony számára s azzal vette botját és távozott. Hogy hol töltötte az időt, azt a jó istenen kívül csak az erdő madarai, meg a mező virágai tudták.

Egy nap — vasárnap volt, béke és pihenés napja, Dini bácsi, ha fölnezzet is ilyenkor egy felőrára hivatalába, rendszeren csak azért tette, hogy magához váltson nehányat azokból az apró, fényes félkrajcárosokból, melyeket délutánonként, ha a rokonok összegyűltek, s körülülve a nagy sárga asztalt, vidám nevetgéssel osztani kezdték a «nobil»-t, — olyan kíváncsi örömmel fogadott apraja-nagyja: egy nap tehát — mint mondom vasárnap volt — Gaina Dénes sokáig keresgélt bugyellárisában — sikertelenül. Ott állt előtte felesége, felkészülve, karján a kis kosárral, melylyel bevásárlásait szokta

volt tenni. Tekintete nyugodtan, de rejtett szemrehányással függött Dénesen, ki lesütötte előtte szeméit.

Csend állott be. Dini bácsi érzé, hogy ereje hagyni kezdi, megsemmisülve rogyott székébe.

A hallgatást az asszony töré meg. Két lépést tett előre s mig szeméből kibuggyant a nehezen visszafojtott köny, fuldokolva suttogá:

— *Mindent tudok!* . . . .

Dini bácsi könyörgön emelte föl kezét.

Egy tekintet kiküldte a gyermekeket a szobából.

— Igen, mindent tudok, folytatá az asszony. Gergely volt itt tegnap, ő beszélt el.

— Mit tegyünk? dadogá Dini bácsi.

MOSZKVBŐL. — HIRNÖKÖK ADJÁK TUDTUL A NÉPNEK A KORONÁZÁS NAPJÁT.

— Megmondom én. Hanem előbb öltözz! . . . . S meg se várta feleletét. Maga hozta elő s adta fel rá az ünnepi attilát, kikéfélt sebtiben a kalapot, s mig Dini bácsi gépiesen igazgatta fekete selyem nyakkendőjét, a sürge kéz már kezébe nyomta a botot.

Egy pillanat alatt künn voltak az ajtón. Gaina Dénesnek csak most volt ideje egy remegő kérdést koczáztatni.

— De hát . . . . hova? . . . .

Csak egy parancsoló tekintet válaszolt.

— *Ö méltóságához!*

Most is ott látom ülni Dini bácsit szokott helyén, a tinta-

foltos íróasztal mellett. Talán most még melegebbnek tetszik neki ez a zug, mint ezelőtt. Csak olykor-olykor pirul el, ha ő méltósága végighalad a termen s mig elegáns kabátja finom illatot lehel szét, könnyed főbiccentéssel fogadja a hivatalnok-had aláztos görnyedezését. Azután újra munkájához fog s dolgozik kettős szorgalommal. Néha kifárad s akkor homlokához böki tollát s el-elgondolkodik. Talán azt gondolja magában: «Igaz, szent igaz hogy számár vagyok, de legalább élek . . . . S e gondolatra olyan piezire, olyan parányira zsugorodik össze szögletében.

KÉPEK AZ OROSZ TÖRTÉNETBŐL. — IV. (RETTENETES) IVÁN HALÁLA.

konzulokat, hogy a villamos lámpákat ne használják s azok használatát másoknak is szigorúan tiltásák meg, mivel a lámpák, a körrendelet szerint, már is sok szerencsétlenséget okoztak még nagyobb bajokra van kilitás. A konzulok közös feliratot intéztek Pekingben az abszurd rendelet ellen s az illető kormányok közbelépését is kikérték.

A legszebb gyöngyöt, a mennyire azokat ismerik, nemrég halaszták La Paz mexikói kikötő város közelében. A gyöngy egy hüvelyknél hosszabb, legkeskenyebb részén 3/4 hüvelyk átmérőjű, tojásdad alakú s vakító fehér. A halász e kincért legalább százezer forintot akar kapni s abban az esetben, ha Amerikában nem lesz vevője, személyesen átmegey Párisba és Londonba, hogy a szép gyöngyöt eladhassa.

Az Egyesült-államok vízmennyisége a New-York Times szerint aggasztó mértékben

melyek az egyházi és politikai történelemre rendkívül fontosak. A nyomtatványok közt a római és olasz klasszikusok legbecesebb kiadásai találhatók; van egy Ariosto, melyért már 25,000 frankot ígértek. A gyűjtemény kiegészítő része egy 60,000 darabból álló rézmetszet-gyűjtemény, hol Baldini, Botticelli, Mantegna, Bramante s más neves művészek műveivel találkozunk. A képtár aránylag nem oly becses, de azért Van Dyktól, Salvator Rosától s másoktól igen szép munkák vannak benne.

A legnagyobb könyvtárak. Egy újabb megjelent enciklopédia szerint 1882-ben Angliában 12 nagy könyvtár volt 3.298,000 kötetel, Franciaországban volt 15 nagy könyvtár 4.528.000, Németországban 45 könyvtár 11.349,000, Ausztria-Magyarországban 7 nagy könyvtár 1.744.000, Olaszországban 25 könyvtár 4.162.000, az Egyesült-államokban 12 könyvtár 2.305,000 s a többi országokban 31 nagy

Dianthera americana nevű szép 2-3 láb magas virágnál a gyümölcs fölrpedezése szintén nagy zűrlő történet.

A dohányfűst a tudomány szolgálatában. A medúza nevű igen csinos tengeri állatot s más hozzájuk hasonló lényeket eddig lehetetlen volt messzire szállítani. A nápolyi híres zoológiai állomáson azonban egy fiatal tudós oly módon gondoskodott erről, hogy az állatot dohányfűsttel kábítja el. Minél közönségesebb szivar füstjét fújja rájuk, annál inkább megmerevednek s e merevség sokáig megmarad, ha a dohányfűstöt üvegborítékkal reájuk fedik, másrészt szép alakjukat is épen megtartják.

Hogy a czukor csakugyan árt a fognak, azt egy Lerez nevű amerikai kísérletekkel is bebizonyította oly módon, hogy czukros vízbe tett fogakat, melyek ott kecsenyaszerűek lettek. A czukor egyesül a fogmészszel s azt feloldja. E kísérlet ellen szól

A LONDONI SAKK-KONGRESSZUSRÓL.

apad. A folyók jelentékenyen kisebbek, mint 25 évvel ezelőtt, némely patak egészen eltűnt s a nagy tavak annyira megapadtak, hogy a parton levő városok egy némely kikötőjébe most már nehezen lehet bejutni. Maga a newyorki kikötő is évről-évre rosszabb lesz s ha nem mélyítik, veszély fenyegeti. A Hudson folyó különösen romlik s egyrés helyeken nyárban már most sincs elegendő víz benne.

Revolvert adott nászajándékul az olasz tengerésztestek testülete bajtársának, a genai hercegnek, ki tudvalevőleg királyonk rokonát, Izabella bajor hercegnőt vette el. A két revolver igen csinos mű s gazdagon aranyozott.

Corsini herceg eladárán római palotáját, az ott levő nagyszerű könyvtárát és képtárát az olasz államnak ajándékozta. Az ajándék több milliót ér s bizonyos tekintetben meg sem becsülhető. A könyvtárban 60,000 darab nyomtatvány s 2600, részben igen becses kézirat van. A legrégebbi kézirat a 12-ik századból való; vannak e kéziratok közt olyanok is,

könyvtár 6.518,000 kötetel. Kötetszámra nézve a legelső helyet foglalja el a párisi könyvtár, melynek 2.290.000 köteté van, a londoni british muzeumban 1.500.000, a pétervári s müncheni könyvtárakban 1 millió, a berlinben 750,000, a straszburgban 513,000, a lipseben 500,000, a kopenhágában 482,000, a bécsiben 440,000 kötet könyv van. A magyarországi könyvtárak közt legjelentékenyebb a budapesti egyetemi, hol a kötetek száma a 200,000-et jóval felülhaladja.

Lármás növények. Az oly csendes növények közt is van egy néhány, mely jelentékeny lármával szokta magára vonni figyelmünket, különösen a magtortó felpattanása alkalmával. Legerősebb zajt csinál ilyenkor az Orimoko mellett (Dél-Amerikában) tenyésző Bertholletia excelsa, melynek fejnyagságu gyümölcsei a megéréskor a magot nagy zajjal vetik ki. A riczinus és fűtjé fajoknál, geraniumoknál basonló tulajdonságot észlelhetünk, de a zaj nem oly nagy. A Kolumbus mellett Alum Creekben növő

különb, hogy a czukorlötvetvényekben dolgozó négereknek, bár tömördek czukrot fogyasztanak el, kitűnő fogaik vannak, de lehet, hogy a fogaknak más szerkezetük van, a mint hogy tapasztalati tény is, hogy jó fog, valamint a fogronlás némely családban örökös.

Az opium élvezése a dánoknál már oly nagy mértékben elterjedt, hogy egyik lapjuk nemzeti betegségnek nevezi s sürős óvszereket kér ellene. Igen sok egyén lett e szerencsétlen szenvedély áldozata, nyomorult és beteg.

Papir mohból. Jönköping svéd város közelében óriási mennyiségben tenyészik bizonyos sárga moh, melyet az élelmes lakosok papirgyártásra használnak fel. Egy külön csak e moh feldolgozásával foglalkozó gyár különféle minőségű mohpapírt készít, a finom selyempapírtól egy 18 mmtr. vastag fakemény papírfajig.

UJ REPÜLŐ GÉP.

A Mongolier-testverek kora óta a léghajók és gőzgépek özönével öröndezetetett meg bennünket a találmányok története. Számos alkalommal csodásabbnál csodásabb eseteket beszéltek el, s minden új találmánynál, ha más nem, maga a feltaláló, szentül hitte, hogy találmánya egészen jó s új korszakot fog alkotni a tudományok és művelődés történetében s az eredmény megis az lett, hogy száz év múlva csaknem ott vagyunk, a hol kezdetben voltunk s a nagy titkot, a légben teteszerint utazás mesteriségét, nem sikerült fölfedezni.

Oly sok család után természetes, hogy a jelenleg bemutatott repülő gépet is inkább csak kuriózum gyanánt ismertettük meg olvasóinkkal, bár azt állítják fölöle, hogy Sz.-Pétervárt ismételve sikerrel tettek vele kísérletet. Alkotója Baranowszki tanár. Miként alkata is mutatja, a feltaláló a lepke vagy madár alakját igyekezett utánolni. A gép főrésze egy mindkét vége felé csucsosan hajló hengerből áll, melynek bensejében gőzgépet működtik. Két oldalt s egy hátul elhelyezett esavár a repülő gép irányát adja meg, ugy vizirányos, mint függőleges módon, míg a két óriási, erős anyagokból készült szárny arra szolgál, hogy a készüléket a levegőbe emelje s ott állandóan fentartsa. A henger hátulsó részén kormányrud-forma szerkezet van. Elöl, a gép csőrszerű végén, van egy készülék, melynek segítségével a gép bensejében levő emberek,

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA NAGYGYÜLESE.

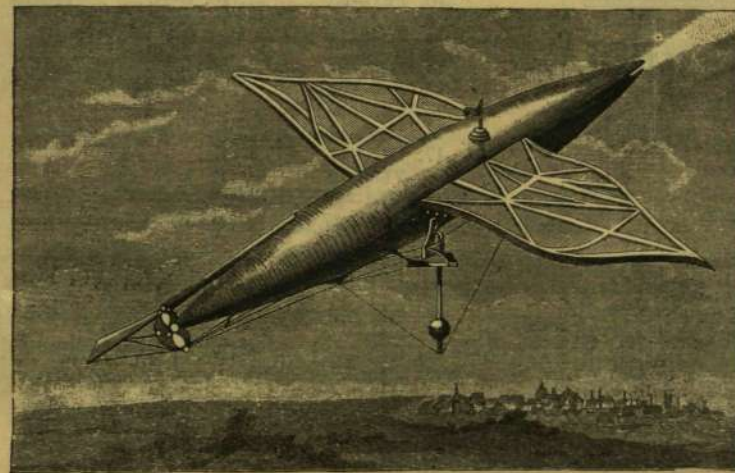
Első tudományos intézetünk e hó 20-án tartotta ünnepélyes közülést az akadémiai palota dísztermében, hol most is nagy közönség jelent meg. A gyűlés tárgyai közt a főérdekltség Kallay Béni felolvasása iránt nyilvánult, részint a felolvasó miniszteri állása miatt, részint mert oly tárgyat tűzött ki, mely a politikában és diplomáciában oly régen főfontosságú: a Kelet helyzetéről szölt és arról a szerepről, mely Magyarországra vár, mint a kelet és nyugat határán álló országra. Ipolyi Arnold püspök emlékezésbe is Károlyi István fölött, egyike az ilyenmü legkiválóbb dolgozatoknak, szellemmel, és az ünnepeltet, valamint korát kiemelő jellemzetes erővel.

A közülést meg megelőzte előtte való nap az elnök és alelnök választása. Ugyanakkor elfogadták azt a régebben tett indítványt, hogy az akadémia alelnöke minden három évben más legyen, vagyis hogy az alelnök ismételten meg nem választható, hogy így az osztályok egymástán részeseüljenek e tiszttség viselésében. Elnökké ezután ismét gr. Lónyay Menyhértet választották 33 szóval 2 ellenében; Pauler Tivadart pedig alelnökké 34 szóval kettő ellenében. Tehát újra öt választották meg. De épen a most hozott határozat következtében Pauler megköszönve a bizalmat, a választást nem akarta elfogadni. Haynald érsek és az elnök felszólalására azonban, hogy az új rendelkezést ő felsége meg nem erősítette meg, tehát még nem lépett életbe, megtartotta tisztét.

Az ünnepélyes közülésen gr. Lónyay Menyhért elnökölt, s megnyitó beszédében az utolsó három év főbb eseményeire vetett visszapillantást. Az intézet gyarapodott és fejlődött. Tudományos czelokra 1880-ban 64,200 frtot, a mult évben pedig 68,800 frtot fordíthatott. A nemzetben most is élénk a kegyelet az akadémia iránt. Az utolsó három év alatt a hagyományok összege majdnem harmadfél százezer frt. Nevezetes eseményektől, feltűnő jelenségektől ment csendes, munkás időszakot éltünk, — így folytatta. — A buzgó teljessétt munka sikerével elmondhatjuk, hogy gyarapodtunk és fejlődöttünk s érezzük, hogy mindinkább méltó tagjai leszünk azon népeknek, melyek az általános műveltség, a civilizáció terjesztése után ernyedetlen szorgalommal törekednek; de a mellett nemzetiségünket és sajátosságainkat megőrizük és nemes irányban tovább fejlesztjük.

FRANKÓI VILMOS FÖTTIKÁR JELENÉSE KÖVETKEZETT, MELY RÉSZLETESEN FELSOROLJA AZ EGYES OSZTÁLYOK MŰKÖDÉSÉT, A VITATOTT KÉRDÉSEKET ÉS AZ AKADEMIA ÁLTAL KIADOTT MŰVEKET.

Elsőször szölt arról a mozgalomról, melyet Vambergynek a magyarok eredetéről szölo könyve a nyelv-tudományi körökben tett. A magyar nemzet eredete kutatásában az utókor egyike iránt most készülni le-róni adóját az akadémia, midőn Körösi Csoma Sándor angol nyelvben megjelent dolgozatait kiadni készülni Duka Tivadár l. t. által sajtó alá rendezve. A Régi magyar költők tárából a IV. kötet bocsátott köze. Tulnyomó részét Plosvay munkái foglalják el, melyek a szerkesztőnek, Szilády Aron r. tag-nak alkalmat szolgáltatnak, hogy a magyar történeti monda legnépszerűbb alakját a híres, nevezetes vitéz Toldi Miklós: nyomozási tárgyává tegye. Ura fol-tette az irodalomtörténetünkben ismételve megvita-

Uj repülőgép.

valamint a gőzgépet elegendő levegőt nyerhessenek. A füst, gőz és gáz szintén elöl tolnak ki egy nagy nyíláson, s így, ha a gép sötétben repülne át a levegőn, mint valami hatalmas tizes üstökös farka tűnne föl. A készülék alsó részén még nehéz ingakészülék is van, hogy az folytonosan egyensúlyban maradjon. Hogy a gőzgépet sulya mint képes a levegőben repülni? arról nem nyerünk felvilágosítást.

A MAILATH-CALÁD KASTÉLYA BAKÓCZÁN.

A véres tragédia, mely oly végzetesen játszott bele egyik legnevezetesebb főrangú családkunk életébe, a szenzációs bűnügy, mely már-már lebonyoluló félben van, s csak az emberi igazságszolgáltatás sujtó kezére vár, még mindig ébren tartja a megdöbbent kedélyeket, s e nem csökkent feszültség mellett érdekre számíthat minden, a mi oly szomorú véget értjelesünk, Mailáth György országbírónak életére és egyéni viszonyaira van vonatkozással.

Ez alkalommal a Mailáth-család ősi kastélyát mutatjuk be képbén. A bakóczai kastély, melynek jelenlegi alakja ugyan csak a hatvanas évekből ered, de már előbb is fényes képezte a hazánk történetében kiváló szerepet játszó családnak, talán minden tartózkodási helyei közt legkedvesebb volt az országbíró előtt. Minden évben több ízben kereste azt fel családjával, előszeretettel járva be a regényes völgynek csöndes magányát, melyet az ő büszke és zárkózott lelke jobban kedvelt, mint a zajos társaságokat. Azok a felreosó hegyi utak s az erdők lombbal árnyékoltt tisztásai látták őt néha a czéltalan szórakozás közt bolyongni, s tanui voltak annak, mint nyílt meg lelke a természet nemes és romlatlan örömeinek.

Bakócza, Baranyamegyének észak-nyugati részében, a hegyháti járásban a «Mecek» hegyszemzer észak felé az által képezett erdőssé vidéken, csendes, a nagyvilág zajától félreosó völgyben fekszik.

A falu — melynek közepén a kastély emelkedik — a pees-kaposvári országúttal jókarban tartott kövezett uttal van összekötve, mely Bakóczától kiindulva Orosló közlegében csatlakozik az előbbihez. A budapest-pécsi vasutvonal saásdi állomásához alig háromnegyed órányira esik, s 819 lakója van.

tott kérdéseket: hogy mennyi benne a történet s mi a mese? ha történet, melyik korból való? ha mese vagy mítosz, honnan eredt és hogyan felejt? A történeti emlékek szötszört töredékeinek szerencsés egybegyűjtése és összeállításá jelentékeny eredményre vezetett. Toldi csaknyaga Nagy Lajos korában élt, s nem kell többé a magyar óskor mithozásában, vagy külföldi mondák homályában keresni. El van határozva Kármány Ferenc levelezéseinek, naplójának és munkáinak kiadása s pályadíj tűzve élet-rajának megírására. Széchenyi irodalmi hagyatékából is rövid időn megindul a kiadás, a mivel Zichy Antal biztáka meg. A magyar Dantével is akadémiánk ajándékozta meg az irodalmat s a «Pokol» megjelenése — Szász Károly fordításában — már a jövő évben várható. A történelem és segédtudományai körében szintén sokemü munkásság folyt, valamint a társadalmi tudományok, stb. terén. Megalakult továbbá a hadtudományi bizottság, e szakma nagyobb mérvü művelésére. Sok időszerű, fontos tárgyat fejtegettek a mult évben is akadémiánk tagjai. A természettudományi és kivált matematikai körben nem egy olyan dolgozat merült föl, mely külföldön is nagy elismerésben részesült. Ilyen a Hunyady Jenő nagyjutalmat nyert matematikai munkája. Sok történeti hazánk természettudományi megismerésére is. — A jelentés végül a legmelegebb hangon emlékezik meg a nagy veszteségről, mely az akadémia Arany halála által érte; majd Gresser Ágost érdemeit sorolta föl, s aztán a többi elhunytakat: Konek Sándor jeles statisztikust, Vesz Armin matematikai tudóst, Kallós Lajos jogtudományi íróst és Mailáth György tiszteleti tagot.

Ipolyi Arnold püspök emlékezésbe Károlyi István fölött nem életrajzi adatok füzere, hanem mély jellemzés, mely a játékony, bőkezű, áldozatkész, hazañas és vallásos főur alakját tiszteletreméltón állítja elő, mint a melyben a nemes és példás élet hatása a tanulság és lelkesedés kimeríthetetlen forrása. Fialat korában katona és diplomata volt s Párisban lakott, hol épen akkor a restauráció politikája ulti diadalát; az előkelő szalonokban finom izlés, művészi és irodalmi szellem uralkodott. Károlyit itt hatotta át az irodalmi szellem magas irányára s a vallásosság mély érte akkor, midőn Franciaország, kezében Chateaubriand könyveivel, visszatért a hithez. Bármennyire föl is tette magába Károlyi az európai magas élet és szellem műveltségét, azt egészen magyar alapra fektette; távol maradt a kozmopolitizmus beteg hajlamától, s midőn hazatért: a gróf Széchenyi reformtörökévéseinek áldozatkész bajnoka lett, bőven adakozva akadémiaira, gazdasági egyletre, lófuttatásra, lánchídra, kaszinóra. Egyik legszebb alkotása e korból Föth. Homoksvivaton alkotott kis oázst, s igazi műemléket a monumentális stílyú templom által. Az emlékezés kiemelte a boldogult gróf műszeretét; igaz szabadelviségét, melylyel jobbágyait felszabadítani az elcsök közt törekedett; részvétét és nagy áldozatkészességét a szabadságharcban, midőn fiaival harezolmi ment a nemzet és alkotmány védelmére. És aztán a szomorú időben, midőn félmillióval kellett megfizetnie szabadságát, nem ment ő külföldre, nem járta a «hatalmosok léposóit», s nem is esett kétségbe hazája jövőjén. Társadalmi téren gyakorló udvös jótékonyosságát; bujdosó hónapok, elszegényült írók segítőtje lett, s föalapította és élnöke az írók segélyegyletének, a Szent István és Szent László társulatoknak. S a jótékony-ságot nem üres ambícióból, hanem vallás-erkölcsi elvből gyakorlta. Az emlékezés végé az akadémia halálját fejezte ki az alhunyt emlékeztetének.

Zajosan eljenztek és tapsolták a hatásos emlékezésed.

Kallay Béni nagy figyelem közt foglalta el a felolvasó asztalt. Tanulmány a Magyarország Kelet és Nyugat határán s a mely ismeretek és a Keleten nyert közvetlen tapasztalatok és következtetések tömör egyesítése, formailag is szép kidolgozásban. Nagy terjedelmü, de nem olvasa föl egészen, mellözte azokat a részleteket, melyek történelmi adatok szerint mutatják ki a keleti és nyugati szellem közt elszakadást és különválást. Az ismeretek, a doktrínák mellett magyaros érzés is emeli a magas tanulmányi becsét.

Bevezetésül azt mondta el, hogy a kelet nem a Bosporusnál kezdődik, hanem határvonalá belenyulik földrézünkbe. A szokásoknak és érzelmeinek, a gondolkodásmodoknak és általános világnézeteknek azon sajátóság, a nyugati népekre nézve oly idegen szerü öszenése, mely a Kelet nevével jelölünk s mely a Csendes-tenger hullámaiból látszik kiemelkedni, külsőleg ugyan más és más alakban, de lényegileg egyöntetü jelleggel végig vonul egész Ázsián, s a Balti-tenger partján, a Kárpátok keleti lejtőjén, az Al-Duna mentén s az Arátok mellett ényezik el nyugot, bágyadtan és megtörve a küzelemben a Végok hatalmasan előrenyomuló szellemével. Kelet és Nyugat ellentétes fogalom; külvilága, belső élete egészen különöz. Ha még annyi könyvet is olvasunk el a Keletről, nem bírnk tisztá-

többnyire nőké és gyermekeké. Aztán a férfiak csoportja mellett alig találunk egyebet, mint vastárgyakat. Ezekből azt következtetik Lipp, hogy a férfiak rendszeren távol harczban éltek, ott hulltak el csak...

A természetudományi társulat e hó 23-iki szakülésén három értekezés volt.

Bartók Géza, kísérletek bemutatásával, a radiofonról tartott előadást. Ez az új kísérleti eszköz olyan, melyel jóformán minden anyag hangzáskáhozható a fényáram hatása alatt.

A szakülés után választmányi ülés következett, melyen jelentést tettek a kémiai nyílt pályázat eredményéről. Beérkezett hat tervezet, melyekre 6000 frt volna szükséges a kitűzött 1000 frttal szemben.

Az országos honvédség-egylet közgyűlése múlt vasárnap volt V. Korách László elnöke alatt.

Rendes évi nyugdíjra 1881-ben 68,763 frtot fizettek, egyszer mindenkori segély fejében 1460 forintot, iródi költségére 500 frtot, összesen 70,723 frtot.

Bács megyei történelmi társulat alakult Zomborban. Schmauz Endre alispán buzdokodott a társulat létesítésén, s az e hó 11-dikén tartott alakuló gyűlésen elnöké is választották.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az evangélikus egyház fényes ünnepet ült e hó 23-án Budapest. Ekkor iktatták be báró Prónay Dezso egyetemes főfelügyelőt. Világi és egyházi küldöttek nagy száma gyűlt össze az evang. iskolaépület nagy termében, köztük a dunamelléki ref. egyházkerület küldöttsége is, gr. Lónyay, Ballagi Mór, stb.

nagy érdemeiről. Az eskü szavait Széberényi Gusztáv szuperintendens olvasta föl. Csekus pedig áldást könyörgött az új felügyelőre, s ének közben tértek vissza a gyűlés tagjai a terembe, hol Péchy átadta az elnöki széket Prónaynak, kit Filó Lajos lelkész a dunamelléki ref. egyház nevében üdvözölt.

Lelkeszi jubileum. Ugocsa megyében Forgó Gyula e hó 16-án élték 80-ados évfordulóját.

A miniszterelnököt és közoktatásiügyi minisztert két országgyűlési képviselő, Teleszky István és Gyönygyi Endre képviselték; a tisztántúli ref. egyházkerület részéről maga Révész Bálint szuperintendens is megjelent; továbbá Várady Gábor egyházmegyei gondnok, b. Perényi Zsigmond ugocsi főispán, Szentpály alispán, számos esperes és pap.

MI UJSÁG?

A szabadságharcz szobra. A fővárosi szépművészeti bizottság a szabadságharcz szobrának helyül a Deák-ter, Gizella-ter és sugárti oktagon-ter közül az utóbbit választotta.

Szeged sorsára jutott az Egyesült-Államok Daota tartományában fekvő Deadwood városa. Az árvíz, melyet a hosszán tartó érő eső s a hó olvadása idézett elő, e hó 19-én megrohanta a bányaváros s részét elpusztította.

Az országos kiállításban Horvátország is részt vesz. Báró Zivkovich osztályfőnök az ügynök idős jelenleg Budapest. Horvátországnak külön pavilon volt följárva, hanem a horvátok a tárgyakat minden egyes osztályban, a megfelelő csoportok szerint fogják külön elhelyezni.

Az aradi várban szobrának ügye is halad. Mint a bizottság legutóbbi ülésében jelentették, eddig 99,427 frt gyűlt össze. Salacz polgármester tehát megbízták, hogy Huszár Adolf szobrászszzal a pályanyertes terv kivételére nézve kezdje meg a tárgyalásokat.

A Deák-szobort díszítő allegorikus alakok közül Huszár már elkészült egészen az 'Igazság' és a 'Népnevelés' csoportjával. Ezek ércbeöntésére a bizottság három cézét szólt föl ajánlataira: a budapesti Schlick öntőgyárat, a bécsi Tourbaint (a Petőfi-szobor is ennél készült) és a müncheni kir. öntőintézet igazgatóját, Müllert.

Szigligeti siremléke már föl van állítva a kezei temetőben. A nemzeti színház tagjainak egyik előadása bőven fedezte a költségeket, úgy hogy még oly összeg is maradt, melynek kamatjából évente kitél a sir gondozása is.

Tóth Kálmán szülőházát a bajnaki emléktáblával jelölik meg. A bizottság, mely a költő szobrára már 8000 frtot gyűjtött össze, az emléktábla leleplezésének napját is kitűzte a jövő évi pünkösdi ünnepekre.

*Nasby cikkeire Magyarországról az ugyan-csak Toledóban megjelenő 'Bee' ('Méh') című lap terjedelmes czáfolatot közöl egy ottani hazánkfi, Friedländer ur tollából.

E czáfolattal derék hazánkfia jó szolgálatot tesz a magyar ügynek, midőn az amerikai élelmességnél tudományos szédélését leleplezi s kellő mértékig szállítja alá azokat a reporteri tóditással elmondott képtelenségeket, melyek Nasby utóiratában hangoznak. Nem tulajdoníthatjuk ugyan Nasby - alias Locke - cikkeinek azt a fontosságot, mely tüzetes czáfolatra méltó volna, s közleményünk inkább a dolog kuriózumát tüntették föl, minő pl. mai közleményünkben az a tény, hogy Nasby parlamenti beszéd gyanánt adja a 'P. Napló' egy fordított regénynek egyes töredékeit.

ADAKOZÁS.

A 'Jogtudományi Közlöny' május 23-iki (20-iki) száma következő tartalommal jelent meg: A válperek és a felső bíróságok. Hlaty Endre nagyváradi ügyvédöl. - Eszrevételek az általános magánjogi törvénykönyv tervezetnek a dologi jogot tárgyzó részére. Dr. Hlaty Károly kolozsvári egyetemi tanártól. - Jogirodalom: (Javaslat a jövődiki bírói eljárás egységtisége és ideiglenes szabályozása tárgyában. Irta Dr. Székely József) Dr. Sik Sándor budapesti ügyvédöl. - Törvénykezési szemle: A fegyelmezési bírák sorsa. Egy törvénykezési bíróról. - Adalékok az osztrák törvénykezési eljárás ismertetéséhez. Adler Adolf bécsi ügyvédöl. - Mely bíróság előtt indítandó meg a csótörvényben körülírt megátaladási keresetek? L. E. lipótszentmiklósi ügyvédöl. - Különfélék. - Nyilv. kérdések. MELLÉKLET: Curia határozatok. - Kivonat a Budapesti Közlönyből.

ADAKOZÁS.

A 'Jogtudományi Közlöny' május 23-iki (20-iki) száma következő tartalommal jelent meg: A válperek és a felső bíróságok. Hlaty Endre nagyváradi ügyvédöl. - Eszrevételek az általános magánjogi törvénykönyv tervezetnek a dologi jogot tárgyzó részére. Dr. Hlaty Károly kolozsvári egyetemi tanártól. - Jogirodalom: (Javaslat a jövődiki bírói eljárás egységtisége és ideiglenes szabályozása tárgyában. Irta Dr. Székely József) Dr. Sik Sándor budapesti ügyvédöl. - Törvénykezési szemle: A fegyelmezési bírák sorsa. Egy törvénykezési bíróról. - Adalékok az osztrák törvénykezési eljárás ismertetéséhez. Adler Adolf bécsi ügyvédöl. - Mely bíróság előtt indítandó meg a csótörvényben körülírt megátaladási keresetek? L. E. lipótszentmiklósi ügyvédöl. - Különfélék. - Nyilv. kérdések. MELLÉKLET: Curia határozatok. - Kivonat a Budapesti Közlönyből.

ADAKOZÁS.

Elhunytak a közlebbi napok alatt: berecskai FÉLÉR JÁNOS, a székelői földi közelet egyik érdemese, közönség nézte végig. A bajnoki gyaloglásban (melyben a győzések 9920 méter kellett bejárni, Mézszáros Ferenc, a kezdők sikeresenben Zalka Zejga, a kezdők öklívívásában Horvát Miklós, az egyetemes sikeresenben Székely Ádám, a kerék-párversenyben Pröck Leó, az öklívívásban Asbóth Jenő, a bajnoki akadályversenyben (melyben 12 akadályval kellett utközben a versenykörök megküzdniök: sövényeken, deszkakerítéseken s széles árkokon átugrani), Dáni Vilmos lett a győztes s elnyerte a 'bajnok' czimet, a gátversenyben Zalka Zejga, a négy angol mérföldes futásában Székely Ádám, és a vígázversenyben Sándor Ákos lettek győztesek.

A czár koronázásának ünnepélei már e hét elejétől folynak Moszkvában. Maga a koronázás vasárnap lesz. A rendőrség nagyernvül előkészületeket tett, hogy a fényes ünnepélyeket semmi megzavarhassa. Minden utvonat, hol a czárnak el kell haladni, katonaszággal lesz elév. A rendet eddig semmi sem zavarta meg, s mint Moszkvából jelentik, ott teljes a bizalom, hogy legkisebb jele sem fog mutatkozni nihilista tüntetéseknek.

Az országos honvédség-egylet közgyűlése múlt vasárnap volt V. Korách László elnöke alatt. A segélyzett rokkantak és özvegyek száma 1880 végén 1314 volt; 1882-ben meg 32-nek szavaztak meg nyugdíj, ellenben meghalt 62 és így maradt 1284. Rendes évi nyugdíjra 1881-ben 68,763 frtot fizettek, egyszer mindenkori segély fejében 1460 forintot, iródi költségére 500 frtot, összesen 70,723 frtot. Ez összeg részeit az egylet 230,000 frtnyi tökéjének kamatából, részeit a 45,000 frtnyi államsegélyből került; de hiány is mutatkozván, az egylet a magyar földhiteltintézetől 1000 frtnyi kölcsönt vett föl. Az 1882-diki hiány fedezésére az egylet kénytelen volt az alaptőkéből venni el 28,000 frtot. A felügyelő bizottság tudatta a kormányval az egylet súlyos helyzetét s az ideai államsegély az eddigi 45,000 frt helyett 70,000 frt, úgy hogy a segélyezés akadálytalanul folhat tovább és az alaptőke is újra kiegészíthető.

Az országos honvédség-egylet közgyűlése múlt vasárnap volt V. Korách László elnöke alatt. A segélyzett rokkantak és özvegyek száma 1880 végén 1314 volt; 1882-ben meg 32-nek szavaztak meg nyugdíj, ellenben meghalt 62 és így maradt 1284. Rendes évi nyugdíjra 1881-ben 68,763 frtot fizettek, egyszer mindenkori segély fejében 1460 forintot, iródi költségére 500 frtot, összesen 70,723 frtot. Ez összeg részeit az egylet 230,000 frtnyi tökéjének kamatából, részeit a 45,000 frtnyi államsegélyből került; de hiány is mutatkozván, az egylet a magyar földhiteltintézetől 1000 frtnyi kölcsönt vett föl. Az 1882-diki hiány fedezésére az egylet kénytelen volt az alaptőkéből venni el 28,000 frtot. A felügyelő bizottság tudatta a kormányval az egylet súlyos helyzetét s az ideai államsegély az eddigi 45,000 frt helyett 70,000 frt, úgy hogy a segélyezés akadálytalanul folhat tovább és az alaptőke is újra kiegészíthető.

Az országos honvédség-egylet közgyűlése múlt vasárnap volt V. Korách László elnöke alatt. A segélyzett rokkantak és özvegyek száma 1880 végén 1314 volt; 1882-ben meg 32-nek szavaztak meg nyugdíj, ellenben meghalt 62 és így maradt 1284. Rendes évi nyugdíjra 1881-ben 68,763 frtot fizettek, egyszer mindenkori segély fejében 1460 forintot, iródi költségére 500 frtot, összesen 70,723 frtot. Ez összeg részeit az egylet 230,000 frtnyi tökéjének kamatából, részeit a 45,000 frtnyi államsegélyből került; de hiány is mutatkozván, az egylet a magyar földhiteltintézetől 1000 frtnyi kölcsönt vett föl. Az 1882-diki hiány fedezésére az egylet kénytelen volt az alaptőkéből venni el 28,000 frtot. A felügyelő bizottság tudatta a kormányval az egylet súlyos helyzetét s az ideai államsegély az eddigi 45,000 frt helyett 70,000 frt, úgy hogy a segélyezés akadálytalanul folhat tovább és az alaptőke is újra kiegészíthető.

ADAKOZÁS.

Az országos honvédség-egylet közgyűlése múlt vasárnap volt V. Korách László elnöke alatt. A segélyzett rokkantak és özvegyek száma 1880 végén 1314 volt; 1882-ben meg 32-nek szavaztak meg nyugdíj, ellenben meghalt 62 és így maradt 1284. Rendes évi nyugdíjra 1881-ben 68,763 frtot fizettek, egyszer mindenkori segély fejében 1460 forintot, iródi költségére 500 frtot, összesen 70,723 frtot. Ez összeg részeit az egylet 230,000 frtnyi tökéjének kamatából, részeit a 45,000 frtnyi államsegélyből került; de hiány is mutatkozván, az egylet a magyar földhiteltintézetől 1000 frtnyi kölcsönt vett föl. Az 1882-diki hiány fedezésére az egylet kénytelen volt az alaptőkéből venni el 28,000 frtot. A felügyelő bizottság tudatta a kormányval az egylet súlyos helyzetét s az ideai államsegély az eddigi 45,000 frt helyett 70,000 frt, úgy hogy a segélyezés akadálytalanul folhat tovább és az alaptőke is újra kiegészíthető.

ADAKOZÁS.

Az országos honvédség-egylet közgyűlése múlt vasárnap volt V. Korách László elnöke alatt. A segélyzett rokkantak és özvegyek száma 1880 végén 1314 volt; 1882-ben meg 32-nek szavaztak meg nyugdíj, ellenben meghalt 62 és így maradt 1284. Rendes évi nyugdíjra 1881-ben 68,763 frtot fizettek, egyszer mindenkori segély fejében 1460 forintot, iródi költségére 500 frtot, összesen 70,723 frtot. Ez összeg részeit az egylet 230,000 frtnyi tökéjének kamatából, részeit a 45,000 frtnyi államsegélyből került; de hiány is mutatkozván, az egylet a magyar földhiteltintézetől 1000 frtnyi kölcsönt vett föl. Az 1882-diki hiány fedezésére az egylet kénytelen volt az alaptőkéből venni el 28,000 frtot. A felügyelő bizottság tudatta a kormányval az egylet súlyos helyzetét s az ideai államsegély az eddigi 45,000 frt helyett 70,000 frt, úgy hogy a segélyezés akadálytalanul folhat tovább és az alaptőke is újra kiegészíthető.

ADAKOZÁS.

Az országos honvédség-egylet közgyűlése múlt vasárnap volt V. Korách László elnöke alatt. A segélyzett rokkantak és özvegyek száma 1880 végén 1314 volt; 1882-ben meg 32-nek szavaztak meg nyugdíj, ellenben meghalt 62 és így maradt 1284. Rendes évi nyugdíjra 1881-ben 68,763 frtot fizettek, egyszer mindenkori segély fejében 1460 forintot, iródi költségére 500 frtot, összesen 70,723 frtot. Ez összeg részeit az egylet 230,000 frtnyi tökéjének kamatából, részeit a 45,000 frtnyi államsegélyből került; de hiány is mutatkozván, az egylet a magyar földhiteltintézetől 1000 frtnyi kölcsönt vett föl. Az 1882-diki hiány fedezésére az egylet kénytelen volt az alaptőkéből venni el 28,000 frtot. A felügyelő bizottság tudatta a kormányval az egylet súlyos helyzetét s az ideai államsegély az eddigi 45,000 frt helyett 70,000 frt, úgy hogy a segélyezés akadálytalanul folhat tovább és az alaptőke is újra kiegészíthető.

ki már 1838-ban országgyűlési követ volt Kolozsvárt, és tagja az uniót kimondott országgyűlésnek; majd államfogságot szenvedett Nagy-Szebenben; 1867-ben ismét képviselő. Bereczken, 78 éves korában. — NAGY ISTVÁN, debi földbirtokos, a pesti fő-törvényszék egykori tekintélyes főbírájának, néhai Nagy István fia, a megyében ismert férfi, ki 40 éves korában önkézőleg vetett véget életének, özvegyet s három gyermeket hagyván maga után. — LAKOVITS SÁNDOR, a nagy-kikindai kerület volt fő-számvívője, 74 éves korában. — LADÁNYI LAJOS, a lippai járás szolgabírája. — BÁRO HUSZÁR KÁROLY, m. k. honvédmegye, 53 éves korában, Bécsben; ugyanott báró AMBRÓZY KÁROLY, lungosi segédszolgabíró, kit kinos gébej 67 éves korában. — SZALÁRDI ANTAL, a makói ref. egyház segédlelkésze, 31 éves korában. — EHN LÁSZLÓ, 65 éves korában. Lellén. — KERESZTESZT ISTVÁN, gömörmegei birtokos, 67 éves korában, Lekenyén. — OLVYV JÓZSEF, honvédhadnagy és Czegled város postamestere, 32 éves korában. — FERDINÁND, a pelsőczyi ipartársulat elnöke, városi s egyházi ügyekben is buzgó férfi, 59 éves korában. — BÖSZÖRMENTI GÁBOR, tekintélyes debreczeni polgár, 65 éves korában. — IDŐS FRANKÓ GYÖRGY, 69 éves korában, Turkevén. — REINOLD JENŐ, cs. k. főhadnagy, Kolozsvárt. — TÓTH BÉLA, közigazgatási gyakornok, 26 éves korában, Széplakon. — LANDAU KÁLMÁN, Landau Alajos főreliskolai tanár 14 éves fia, Budapestben. — BALINT FERDINÁND, biharmegyei földbirtokos, 52 éves korában. — DANIEL ANTAL, az aradmegyei köztisztviselben álló Dániel-család feje, 80 éves korában, Palánkón.

VILÁSI PALNE szül. Tatay Gizella, a kesztelyi gazdasági intézet jeles tanárának, a 'Gyümölcsészeti Füzetek' szerkesztőjének fiatal neje, három kis árvát is hagyván maga után. — IDŐS KARIKÁS MIHÁLYNÉ szül. Dobrova Anna, a fővárosban egy ismeretes 'Kis pizza' vendéglősnének derek neje, a leghízebb asszonyok, a leggondosabb anyák egyike, 65 éves korában. — FARCZÁDI SÁNDOR ELEKKE, jótékonyságaról ismeretes úrnő, 69 éves korában, Nagy-Enyeden. — ÖZV. VAJDA MIHÁLYNÉ szül. Jeney Jozefa, Vajda Mihály nyug. miniszteri titkárnő édes anyja, 63 éves korában, Székely-Udvartályt. — ÖZV. GÁMÁN KÁROLYNÉ szül. Z. KISS MÁR, művelt, szeretelméltó nő, Zilahon, 29 éves korában. — BOTT MIKLÓSNÉ szül. Orosz Erzi, a nagybereznaí aljárásbirtok neje, 21 éves korában, Ungvárt.

Az országos honvédség-egylet közgyűlése múlt vasárnap volt V. Korách László elnöke alatt. A segélyezett rokkantak és özvegyek száma 1880 végén 1314 volt; 1882-ben meg 32-nek szavaztak meg nyugdíj, ellenben meghalt 62 és így maradt 1284. Rendes évi nyugdíjra 1881-ben 68,763 frtot fizettek, egyszer mindenkori segély fejében 1460 forintot, iródi költségére 500 frtot, összesen 70,723 frtot. Ez összeg részeit az egylet 230,000 frtnyi tökéjének kamatából, részeit a 45,000 frtnyi államsegélyből került; de hiány is mutatkozván, az egylet a magyar földhiteltintézetől 1000 frtnyi kölcsönt vett föl. Az 1882-diki hiány fedezésére az egylet kénytelen volt az alaptőkéből venni el 28,000 frtot. A felügyelő bizottság tudatta a kormányval az egylet súlyos helyzetét s az ideai államsegély az eddigi 45,000 frt helyett 70,000 frt, úgy hogy a segélyezés akadálytalanul folhat tovább és az alaptőke is újra kiegészíthető.

SZERKESZTŐI MONDANIVAL Ó.

M. O. Azt kívánja tudni, mennyire haladt a nyelv-használat ügyében s mily fokát érte el a verselési tökélynök? Bizony, e részben még jóformán a kezdet kezdeténél van. A kinek a rímei legnagyobb részé csupa 'na-ke-nek' vers, vagy csak ugyanazon ragoz ismétlődésében fekvő rím; és ha ezen a határon túl megy, akkor illy rimeket produkál, mint lennél-élmén; csemélyben-megyen; szerelmem-viszen stb., stb., az bizony még kevése vitte. Mi a román dalok belértékét illete, az sem valami nagy; legesiosabb a következő, melynek azmet, legalább írt, helyet adunk, kissé kijavítva gyöngyén rímét, és sehogyse rhythmizált fordítását.

'Maga nevén sohse szólód. A szeretőd, Meg ne tudja senki se, hogy I Szeretőd őt. Nevezd el csak ibolyának, Lidionnak vagy rózsának, Soha senki meg ne tudja, Ki a szived választottja.'

Rajtam most (rajz). Hogy ilyes szobaszasszonyok vannak a világon s ily történetek előfordulhatnak, megengedjük, de az nem lérimi való; különösen nem ily szellemellen lapossággal. Koszárba ve!

Adj már eszédeséget... Az alaphang — mely a refráinban van kifejezve — elég jól de — hoszru s magát mindgyere ismétől, ugyanegy gondolaton kézőző előadással nem sikerült az alaphangot megkapó hangulattal emelni. Így a költemény szétfol, egyhanguságba megy, melyből mi sem emelkedik ki. A vég-szótra refrainjével ott vagyunk, a hol az elsővel voltunk.

Balaton képi. Mindamellót, hogy jól versel, szittent patog, ugyan lapos, terjengő prózái leírás, egész 'jöttünk mentünk' féle uti rajz. Így nem lehet költői hatást idézni elő.

E-szky. Az allegoria csakugyan részorul a levél-beli magyarázatra, s ez már hiba. Még nagyobb az, hogy ha már értjük is, nem találjuk kifejezőnek, jellemzőnek a három vendég rajzát; így az egész értékelésünk válik. — A lyrák költemény jobb; de az ellen is vannak kifogásaink. A két végsőnek az annyiszor szó kimaradása miatt nincs értelme; vagy: van helyet, kétszer is, erőletett, stb., ilyes, a mi magában nem nagy dolog, de összevéve mégis rosszul hat.

Árva Mari, meg Barna Pety, meg a kocsmárosné Vicsza leánya: mintha csak receptet olvasnánk, a mely után akámelyik patikárius-legény meg tudja készíteni a — hánytatót.

Az én csillagom. Hiszen ha csakugyan első dolgozat volna (mint írja), akkor bizátoztó reményeket köthetnének hozzá. Így is kimondhatjuk, hogy némi verselésbéli járatuságokat lesámítva, a költemény hangja, egyszerűséges s igazsága által meglep. Valami különös új gondolat nincs benne, de kísérletek nagyon megjárja. A másik (Éjjel) is hasonló színvonalon áll. — Hát csak: Előre!

A sziv tavaszán. Elég csinos külsőleg, de jobban megnévve, több benne a dagálytakarta őrésseg, mint a tartalom. Olvassa pl. a 3-ik strofa második felét! Alig érthető, oly erőletett, nyakatekert, mintha magyarul se tudna, a ki írta. Nem közölhetők! Hallgasson meg. — Kedves feccskemadar. — Hulló csillag. A levél (franzuziából). Kritikan alul. Ráby Mátvay. Elméledkedés. (Igazi monstium!)

SAKKJÁTÉK.

1224-ik sz. feladv. A nagyszombati remetétől.

Világos indul s a harmadik lépésre mattot mond.

Az 1219. sz. feladvány megfejtése.

Table with columns for 'Világos', 'Sötét', 'Megfejtés', and 'Játszma'. It lists chess moves such as Hb1-a3, Vg7-a7, Va7-a4, Va3-a4, Hb1-a3, Hb1-a3, Hb1-a3, Hb1-a3, Va1-a4, Vg7-a7, and Hb1-a3.

Helyesen fejtejték meg: Vasprémben Fülöp József, Nagy-Dobronyan Németh Péter, Budapest K. J. és F. H. Andorfi Sándor, Kulán Lédzer N. az 1217. sz. feladványt. A síropataki ifjúsági sakk-kör. A pesti sakk-kör.

Rövid értesítések: Kula: L. Az 1220. sz. f. helyes.

HETI NAPTÁR. Május hó.

Table with columns for 'Nap', 'Katholikus és protestans', 'Görög-Orosz', 'Izraelita'. It lists dates from May 27th to June 2nd with corresponding events and religious observances.

Tartalom.

Szöveg: Mancini, olasz külügyminiszter... Alom. (Leopardi költeménye) Olaszból: Dengi Jánosról. — A diszkvalifikált. Elették. Irta Várna B. Sándor. — Képek az orosz történelemből. — Moszkvából. A koronázást tudat adó hírnökök. — Az szpesszki szábor. — Nasby Magyarországról. — Egyveleg. — Uj reptülő gép. — A Maláth-család kastélya Bakóczán. — A magyar tudományos akadémiá naggyűlése. — A londoni legnagyobb nemzetközi szakkongresszus. — Iródomat és művészet. — Közlendétek és egyletek. — Egyház és iskola. — Mi újjas? — Halálújságok. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptaár.

Képek: (Baranyasági) A Maláth-kastély, Meinhold Rezső rajza után. — Képek az orosz történelemből: I. III. Ily megtagadja a khán követeltől az adót. 2. IV. Rettegett Ivan halála. — Moszkvából. Hírnökök adják tudat a népek a koronázás napját. — A londoni sakk-kongresszusról. (Képesportozat). — Uj reptülő gép.

Felolvas szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-ter 6. szám.)

A felülmúlhatatlannak ismert eredeti Singer varrógépek családok és kézművesek részére, melyek 1 frtos heti részlet (vélőre 5 frtos havi részlet) fizetés mellett Neudinger G. úrnál Budapest, váci utca 23. szám alatt kaphatók, a t. közönségnek legjobb ajánlhatók. 1006

Es kór (epilepsia) és minden ideg-betegség levetl után gyógyítatik dr. Killisch specialista által, Drezdában (Szászország). — Esz meg esz gyógyítás. A párisi tudományos társaság aranyérmese.

Elismerő és halanyilatkozatok.

Tek. Fácányi Ármín gyógyszerész urnak, Budapest, X., Kőbányán.

Mélyen tisztelt gyógyszerész ur! Bátorkodom tisztelettel kérti, sziveskedjék részemre kitűnő gyógyhatású magyar édes mustárjából postafordultával s utánvét mellett négy kis üveggel küldeni, mivel ezen gyógyszer egyedül az, melyet gyomor-bajom ellen eddig is legjobb sikerrel használtam. — N. Enyed (Erdély) 1883. márcz. 3.

Veres Miklós s. k. Árvászeki úlnök. Tek. Fácányi Ármín gyógyszerész urnak Budapest, Kőbányán.

Kötelességemnek tartom Önnek megköszönni azon kitűnő gyógyhatású édes mustárját, amelynek rövid ideig való használata után nemcsak az én 36 éves gégehurutomat 63 éves létemre végkép lecsillapította, hanem 70 éves testvéremet is a aki régóta a fulladó hurutban szenvedett, azon makacs bajától végkép megszabadította. — És most sziveskedjék részemre ugyanazon kitűnő gyógyhatású édes mustárját 8 kisebb üveggel postafordultával s utánvét mellett küldeni.

Bács Sz. Tamás 1883. május 17-én. Mély tisztelettel maradtam Baláz András a k. földb. Tek. Fácányi Ármín gyógyszerész urnak Kőbányán.

Van szerencém Tek. gyógyszerész urnak tudomására juttatni, miszerint kitűnő gyógyhatású mustárjának két heti használata után, előbbi makacs gyomor-hurutomtól megszabadultam. Amidőn tekintetes urnak legnagyobb köszönetemet nyilvánítottam, egyszerű felkérem, legyen szives ugyanazon gyógyhatású édes mustárját részemre postafordultával két nagy üveggel, ugyazinte mellásztillából egy nagyobb dobozzal utánvét mellett küldeni. Maradék mély tisztelettel Kis-Oroszi, a p. D.-Bogdán, 1883.

Berta Sándor s. k. kis-oroszi birtokos.

Tessék figyelni!

Üzleti helyiségeim törvényesen felmondattak s ezeket legkésőbb május hó 15-ikéig költetlen vagyonként átadni minnek következtében felhívom a vásárlókat, hogy kell osztatlanon s készletet csaknem ingyen átadni, csak-hogy a helyiségek május 15-re üresen átadhatók legyenek.

450 darab női ing legfinomabb angol chiffonból, és valódi sivezi himzés-betéttekkel, egy valódi műhímzés; darabonként 1 frt 50 kr. Tuzatontként 16 frt 50 kr. 1500 darab női éjszakai corset, ugyanolyan minőségű, nagyon hosszú s egész hosszában sivezi himzés-betéttekkel, főittele csinosan kiállítva. Diszes darab minden nőnek darabonként 1 frt 50 kr. Tuzatontként 16 frt 50 kr. 5600 darab női alszoknya legfinomabb szürke vászonzóli valódi sivezi selyem sálvókkal díszítve, darabonként 1 frt 40 kr. Tuzatontként 15 frt 50 kr. Ugyanaz vörös eretlonból dróbnként 1 frt 50 kr., tuzatontként 16 frt 50 kr.

3560 darab férfing legfinomabb angol chiffonból, és szerezve mellet, sima vagy himzett és tetszés szerinti nyakbőség-gel, dróbnként 1 frt 50 kr., tuzatontként 16 frt 50 kr. tuzat damasz asztali garnitúra virágokkal átszőve; egy abrosz, és 12 serviette 2 frt 85 kr. Minden házban nélkülözhetlen s csodás olcsóság.

2000 darab török tülköz készen beszegezve, minden darab külön összehajtogatva, városi csikokkal és hosszú rujtókkal ellátva, legfinomabb piqürözva, pompás szépségű. Tuzatontként 3 frt 75 kr. 2000 darab nagy női kendő legfinomabb berlini pamutból hosszú rujtókkal a legkülönbözőbb színekben, mint fehér sötét, drapp, kockás, török stb. stb. dróbnként 1 frt 30 kr., tuzatontként 6. 12 frt 50 kr. 500 darab selyempaplan, legfinomabb lyoni Schap-selyemből kék, fehér, vörös és sárga-eszkos, dróbnként o. é. 4 frt. bámulatos olcsó.

5000 tuzat lepedő, jó súlyos bőrvászonzóli, tökéletes még a legnagyobb ágyra is, dróbnként 1 frt 35 kr., tuzatontként 15 frt. Mindenki a ki egyszerre legalább 20 frt értékűt vásárol, ráadásul, tehát ingyen kap egy svájci órárt hosszú lánczccal, francia ar. nybronz-plastikból, melynek pontos járásáért 2 évi jótállás nyújtatik. 1018 Készpénz melletti megrendelések (posta-utalvány által is) vagy cs. kir. posta-utalvét mellett az alulról zárt által teljesíttetnek. 6389

Liquidationshaus RABINOWICZ, Bécs. II., Schiffstgasse 20. sz.

Évad ideje REICHENHALLI FÜRDŐ Hiv. megy. máj-ókt. máj. 15-én.

Legnagyobb német égalji gyógyhely a bajor magas Alpések között. Sós, anyalagos és fenyőtű-kivonat-fürdő; kees-savó, tehéntej, alpesi növényedvek, mindenféle ásványvíz friss töltésben, légnöveztetett készledek, belgizési termek, párló müvek, sóforrások, gyógytornászok. Kiterjedt parkultatványok fősétőutakkal, közeli fenyőerdők és árnys sétat. nyok minden irányban. — Naponként 2 hangverseny a fürdő zenekara által, olvasó szobák. Vasuti és távirda-állomás. — Kimerítő tervezeteket küld a kir. fürdő-biztosság.

EREDETI KELETI RÓZSATEJ (Original orient. Rosenmilch)

RUSS KÁROLY gyógyszerésztől

A bőrnek rögtön, nem pedig hosszabb használat után, gyöngéd, vakítóan fehér, fiatal, úde színezet ad, mint ez semmi egyéb szer által nem érhető: a májfoltokat, szempi, pörpöcsöket, bőrtinkt, ráncokat, vörösséget, napégést, s a bőr mind a kivirágzását, valamint minden szárga vagy barna bőrtintet azonnal eltávolít, s egyformán alkalmas minden testrésze 1 frt.

Balsamina - szappan hozzá, a 30 krajczár. TANNINGENE.

Legújabb, ótomentes, jótállás mellett ártalmatlan, azonnal hatással bíró

hajfestő szer minden színű hajra.

különösen pedig szürke és fehér hajra (szakáll és szemöldökre is), melyek egyszeri használat mellett is ugyanazon hibátlan, fényes, tetszés szerinti színek, barna vagy fekete fiatal természetű színt viszik nyelük, melyel megőrzés előtt bírtak, és melyet sem szappannal mosás, sem gőzfürdő el nem enyészít. Epen így k fűnben alkalmas a hajfestő szer és kedvezőtlen színű haj festésére, melyeknek ezáltal minden tetszés szerinti szép, természetes színt kell nyerniük; a 2 frt 50 kr.

Russ Károly utódja (Czerny Ant. J.) Bécs, Central, I., Wallfischgasse 3.

Kitüntetve nyolcz kiállítás. — Raktárak a következő városoktatokban: Budapest: Török J. király-utca 12.; Pest: Sztupn Calvin-ter. s. Telkey (Buda), Poszony: Holm. Komárom: Kirchner. Szekesfehervár: Kónok. Szabadka: Jók. Debreczen: dr. Rótschek. Miskolc: dr. Herz. Nyirégyháza: Lederer. Kassa: Wandraschek. Arad: Ármín Elias. Nagy-Becskerek: Steiner. Temesvár: Turcsay. Szegeed: Baross. Vág-Sellye: Zeller. Kolozsvár: Hirt. Brassó: Kugler. Gyulafehérvár: Fröhlich. Lőcsé: Mátyus. Pancsova: Graf. Zágráb: Fröhlich, Arzine. Továbbá Sopronban: Nagel. Illatszereknél: Szerajevó: Koltchak — valamint még más jeves városok gyógyszerészei által is készíttetnek. Sürgősen kerjük azonban határozottan R U S S gyártmányait kérni; miután ezek ugyanazon név alatt lesznek a kereskedésbe hozva, melyek egészen hatástalannak. — Kimerítő tervezeteket és készpénz melletti megrendelések kivételén ingyen és bár száza küldök. — Kér és hirdetés elforduló szökés czéljából megőrzni, miután az csak ritkán jelenik meg.

Kaufmann és Simon bank-és váltó-üzlete Hamburgban. U. i. Észembe kell tartanunk nyilatkoztunk az eddig megajándékozott bizományt, s miután emez utóbbi sorozatú készpénz a részvétele felvételnek, szentel is ügyvezető fogant, általános pontos és leküszöböltes kizsárgaltatás által igen tisztelt érdeket felelnek teljes megelégedéssel kizsárgaltatás által. A fentebbi.

Kopaszság, a haj őszülése és korpaképződés TANNIN-OLAJ Dr. Morastól.

Tisztelt gyógyszerész ur! Szíveskedjék számomra Dr. Moras Tannin-olaját, a haj őszülése és korpaképződés ellen a naponként érkező bizonyítványok és későbbi iratok tanúsága szerint egyedül jónak bizonyult szer. Zarembo Mária. Tekintetes Uram! Harmincegy éves embernek kopasz fejjel bírtam nem valami kellemes. Ha dr. Moras Tannin-olaját nem használtam volna, ma lőn agyagtány volnék. É szer máhny két alatt eszedt letit rajtam, mit mindazok, kik ismernek, bizonyítanak. Énnel fogva kérem stb., stb. Bukova, 1880 jan. 3-án. Dr. Morastól. Kapható 2 és 1 frtos palackokban. Fő letét Magyarországra számára Török J. gyógyszerészárta Budapest, király-utca. Poszonyban Piszatory Felix gyógyszerész. Temesváron Tarozay József gyógyszerész, Zágrábon Mittelbach Zeigm. gyógyszerész.

GLEICHENBERG gyógyhely Stjerországbán.

Egy orai kocsit a magyar nyugati vasút Feldbach állomásától. Evad kezdete május 1-én. Gleichbergi és johannisbrunn ásványvizek, valamint források termékek kaphatók minden ásványvíz-kereskedésben, ugyazint a forrás-igazgatóságnál Gleichbergben; hová a tudakozódások és megrendelések lakások és kocsikra nézve, is intézendők. 6288

patkány- és egér-irtószer, Valódi minden rovarirtószer.

Egyenesen behozott (importált) vegyszereleg tisztá növénykészítmény, biztos hatású alkatesz-kezelő álló teljesen mérgeztelen, elismerve mint a poloskák, molylek, svábogarak, csótányogarak (Russenkäfer), hanglyák, bolhák, stb gyökere kiirtására. — Ara egy doboznak 1 frt o. é. Számos megrendeléseket vár

Reiss B. R. magyar kir. szabad. vegyészeti termények gyára, BUDAPEST. VII., király-utca 47. sz. I. emelet 7. sz.

Thedo tanár szakállhagymája legjobb és legbiztosabb szer a szakáll szép növényének eszközlésére. Számtalanon vannak, még legmagasabb rangú férfiak között is, kik szép szakállukat csupán a szerek készítményeinek köszönhetik. E szer a szakállt hihetetlen gyorsasággal növeszt, így hogy általa még 13 éves ifjak is a legerősebb idős alatt teljes szakállal bírnak. Eder Ferenc gyógyszerész urnak Britnben. A nekem kitűnő Thedo-féle szakállhagyma kitűnően bizonyult, mint közönetem mellett ennél tudomására adok. Miskolc, 1879. szept. 25-én. Ötrefra József. Füst József urnak Prágában. Szíves közönetemet a szakállhagymáért; nagyon ónak sajnálattal. Mindenkinek a legjobb ártalattal ajánlatom. Schwarzbach, 1876. febr. 25-én. Hirt Károly s. k. építési vállalkozó. Füst József gyógyszerész urnak Prágában. A szakállhagyma joggal mondható csodaszernak. Alig négyheti használat után örömmel látom régi öhajómat teljesen megnem. Kérem ön stb. Teschen, 1879. május 23-án. Gindra Wenzel, óras. Valódi minőségben Budapestben csak Török József ur gyógyszerészárta király-utca, kapható; Poszonyban Piszatory Fellasi, Mibálykaj u. Temesváron Tarozay József, Egy csomag ára 2 frt 10 kr. 6251

AGNES forrás

Legkiválóbb képviselője az alkalikus savanyuvizeknek, (33.6339 szénsav. natron 10,000 részben) mint gyógyforrás évenként növeli elismert jó hírnevét s azonkívül a legkít. diätetikus ital képezi. Borral használ a már is kiterjedt kedveltségnek örvendő. Forrásléírások kívánatra ingyen szolgáltatnak.

SAVANYU VIZE

Friss töltésben mindenkor kapható

ÉDESKUTY L.

Ugyazint minden gyógyszerártaiban, fűszerkereskedésben és vendéglőben. 6494

Royal Thridace Veloutine-szappan

FELTALÁLÓJÁNAK VIOLETNEK TOILETTE-SZAPPANA (Ajánlja a legfinomabb orvostok által) Rendkívüli előnyei ötven évi tapasztalat által KI VANNAK PHÓDÁLVÁ. VIOLET 225, rue Saint-Denis, PARIS

CAPILLINE

uján feltalált szer a fejképálcák és a hajak kihullása ellen VIOLET, 225, rue St-Denis, PARIS

Aalék a lélek életrendjéhez.

Irta b. Feuchtersleben Ernő. A harminckettedik kiadás után Némethöl fordította Dr. Klekner Alajos. Ara vászonba költve 1 forint.

Mondások az életkönyvből.

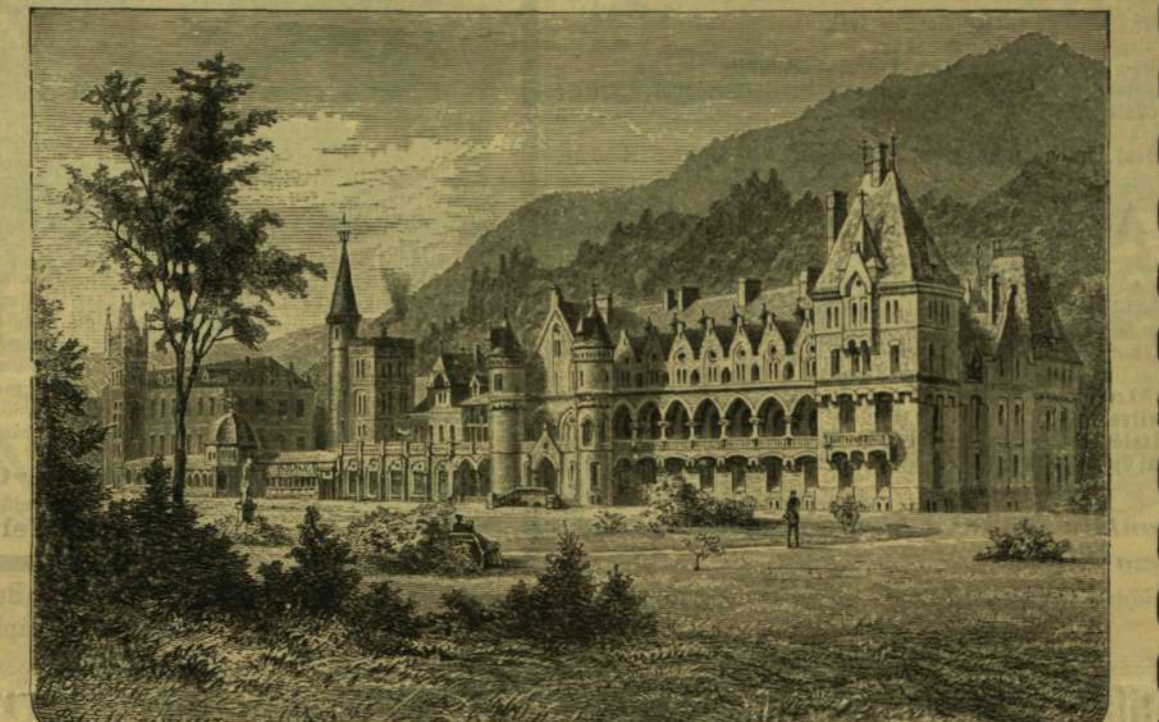
Kijegyezette Greguss Ágost. Toldalék. Mondások a mesékből. Ara vászonba költve 1 forint.

A MI AZ EMBERT KÖRNYÉKEZI.

O. vasrnyók a te mérszt világból. A művelt közönség és az ifjúság számára. Dr. BERLIN munkája ny má', a hazai vi zonyokhoz alkalmazva írták többen. Szerkesztette: HOITSY PÁL. 147 ábrával. Ara füzve 3 forint o. é.

Dr. BREHMER-féle gyógyintézet tüdőbetegek számára, GÖRBERSDORFBAN.

(Kimerítően tárgyalva a „Vasárnapi Ujság“ 1883. évfoly. 17. számában.)

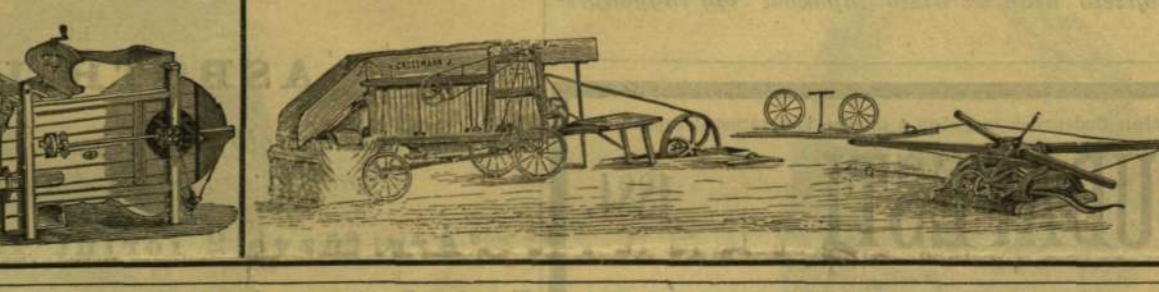
Az első, tüdővészesek számára alapított, sanatorium, téli kertjével egész éven át nyitva van. A téli gyógymód eredményei semmiben sem állanak a nyáriak mögött. — Ellátási díj hetenkénti 42 márkától fölfebb. — Posta és távirda-állomás. — Leveleket és tudakozódásokat elfogad Dr. Brehmer.

RANSOMES, HEAD ÉS JEFFERIES

FÜGYNÖKE GROSSMANN J. BUDAPESTEN 6553

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA BUDAPESTEN Szíves megkeresésért vagy gyártelepünk meglátogatására tisztelettel felkeretük

SALICYLSAV-KÉSZÍTMÉNYEK

KIELHAUSER H. okl. gyógyszerész és illatszergyártó Graczbán. A Salicyl-sav a felett dr. Heyden vegytani laboratoriumból, az ondezt kedvező eredmények után, melyeket a dr. Kolbe, dr. Neubauer, dr. Wagner stb. tanár urak kísérletei előidézték, már világhírt vívott ki magának mint erjedést és rohadást akadályozó anyag, és nem csak fényesen érvényesül mindennemű belső bajok ellen, hanem czéltámasztó és tisztító még fölülmulhatlan óvszer a bőre, hajra és fogakra nézve. Antieptikus hatása különösen rendkívüli; megakadályozza a sérült szervek rohadását, s ezzel együtt eltűnik az azal záró kellemetlen szag is. Salicyl-toilette szappan — darabja ára 50 kr. Salicyl-toilette-víz — — — — — 70 Salicyl-fogpor — — — — — 50 Salicyl-fogpép — — — — — 60 Salicyl-szaviz — — — — — 60 Salicyl-hajkenőcs — — — — — 50 Salicyl-hintópor (lábak izaddása ellen) — — — — — 50

1000 forintot azon nőnek, ki szeplő-kenőcsöm

használatá után egy szeplőt, mint máj- és terheségi foltjait és nyári égéseit, fóképben minden, az arczört tisztító színezést el nem veszt. Küldök utánvét mellett 1 tőleget 2 frt 10 krétt. „EPILATOIRE“ cz arczes és karokon stb. levő szőrtelen kipisztítására. A haját kelletlen helyről eltávolítani, úgy hogy az többé ki ne nőjön, mi nagy járulékoltás volt, mert egyetlen szer sem használt. — „Fóltelen“ fog tehát az én szerem keltei, mely nemcsak a haját távolítja el, hanem még az utánóvest is megakadályozza, annyival is inkább, mintha tökéletes kezes-séget találnék a sikerért, a mennyiben külsőleg magamat siker-telenség esetében az egész Orszéget visszafeltem. Egy kis üveg ára 5 frt, egy nagyé 10 frt. Orvosi kovarcz-homok legjobb szer a pattanások elűzésére, 1 doboz 1 frt 50 kr. ROBERT FISCHER, Doctor der Chemie Bécs, I. Johannesgasse 11. 6597 Raktár: Török József gyógyszerártaiban Budapestben, király-utca.

KÁVÉ

jeles fajok, friss, illatos, nem festett 4 1/2 kilós csomagokban postán utánvéttel, vám- és bérmentesen, per 1 kiló, Netto. CEYLON, per 1 kg., finom zöldes — — — — — 1.98 MANILLA, gyöngy, világos zöld — — — — — 1.65 CEYLON, fin., kék 1.70 MOCCA, arab, finom 1.84 MOCCA, africea — — — — — 1.54 CUBA, nagyaz. zöld 1.80 MENADO, aranyosz., finom — — — — — 1.60 JAVA, zöld, erős — — — — — 1.36 DOMINGO, válogat. 1.40 SANTOS, szép, erős 1.80 RIO, szép, tiszta ízű 1.30 JAMAICA, erős, jó 1.14 R. MAITI TRIEST.

szabad. sarjúkaszáló, (Különlegesen Kraus & Comp., gyárból Bécsben, Währing Könyveskereskedés, nagy munkákra alkalmas és gyakorlatilag kipróbált, ennélfogva és nagy kerlek tulajdonosainak legmegelőzhető ajánlható. — Vágási szélesség 400 és 500 mm. Ara 12 forint 15 frt. 6667

A Franklin-Társulat hirlap-kiadóhivatalában

Budapest, egyetem-utca 4. sz. alatt a következő hetilapokat lehet megrendelni:

XXX. évfolyam. **VASÁRNAPI UJSÁG** XXX. évfolyam.

szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap; hasábjain a legjelesebb írók működnek közre; a fölmerülő személyi és tárgyi nevezetességeket alaposan magyarázó képekben, az érdekes eseményeket hirtovábbán lehető leggyorsabban és teljesen közli; beltartalom, külésin, monyiságra nézve a világ legelterjedtebb hasonló vállalataival versenyez; bekölte 4-500 művészi kivitelű képpel díszített több mint száz nagy ívnyi terjedelemben meg-megújuló olvasmány; nem muló, sőt növekedő értékű darabja minden házi könyvtárnak.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára évenyre 2 frt, a «Világkrónikával» együtt 2 frt 50 kr.

POLITIKAI UJDONSÁGOK

(XXIX. évfolyam.)

sem pártoktól, sem kormányhatalomtól nem befolyásolt, teljesen független politikai lap, mely a het eseményei fontosságukhoz képest bővebben vagy rövidebben, de semmit ki nem felelve, összegyűjtve, kelő magyarázattal ellátott gondos és hű összeállításban tárja az olvasó elé s a közönség együtt találja benne mindazt, a mi napi lapokban elszórtan megjelen, — a mely ekként kivált oly vidéken, hol a hiányos postajárás a napi értesülést különben is megnehezíti, a napi lapokat is lehetőleg pótolja.

A Politikai Ujdonságok újabb „Magyar Gazda” cím alatt havonként kétszer megjelenő gazdasági képes lappal van bővítve.

A Politikai Ujdonságok előfizetési ára évenyre 1 frt 50 kr. a «Világkrónikával» együtt 2 frt. A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt évenyre 3 frt, a «Világkrónikával» 3 frt 50 kr.

Az előfizetések a Franklin-Társulat hirlap-kiadóhivatalához, Budapest, egyetem-utca 4. szám címzendők. A t. cz. gyűjtőknek egyszerre beküldött tíz előfizető után az illető lapokból egy ingyenpéldánnyal szolgálunk.

Legolcsóbb hetilap a magyar nép számára

X. évfolyam. **KÉPES NÉPLAP** X. évfolyam.

a kevéssé tehető osztály vasárnapi újsága és politikai hírlapja, a legolcsóbb és legelterjedtebb néplap a hazában; közli közhasznú elmélkedéseket, elbeszéléseket, mulatságos és tanulságos történeteket, érdekes leírásokat képekkel, s e mellett hétről-hétre figyelemmel kíséri az előforduló nevezetesebb eseményeket. „Politikai Híradó” című rovatában a bel- és külföldi politikai eseményeket velő rövidséggel előadja, pártatlan, elfogulatlan igazságszeretettel, s mindenkor teljesen független meggyőződéssel értelmezi.

A Képes Néplap előfizetési ára félve csak 1 frt, — a «Világkrónikával» együtt félve 2 frt évenyre 1 frt. (Csupán a «Képes Néplap»-ra évenyre előfizetést nem fogadhatunk el.) A «Képes Néplap» melléklapja: a

VII. évfolyam. **VILÁGKRÓNKA** VII. évfolyam.

képes heti közlöny; mióta bővített terjedelemben jelen meg, eddigi közleményei mellett állandóan nagyobb elbeszéléseket és regényeket is nyújt olvasóinak. Igy Verne Gyula kitűnő francia írók már két érdekesítő új regényét közölte s az ő legújabb regényét közli jelenleg is. (Egy-egy ily illusztrált regény külön kötetben alig szereshető meg annyira, a memyi e képes heti közlöny egész évi előfizetési ára: 2 frt.) A Világkrónka ezen felül, mint hetilapjaink közleményeinek kiegészítője, a hazai és külföldi általánosabb érdeklő eseményeket, az azokban kiválóan szereplő személyiségeket népszerű nyelven irt magyarázatokkal kíséri képekben mutatja be; közli tájékoztató cikkeket, uti rajzokat, nép- és tájismertetőket, szemléltető jelentéseket, a hazai és külföldi közérdeklő mozzanatokról, találmányokról, fölfedezésekről, úy szintén mulattató apró közleményeket, közhasznú tudnivalókat stb.

Az előfizetések a Franklin-Társulat hirlap-kiadóhivatalához, Budapest, egyetem-utca 4. szám címzendők. A t. cz. gyűjtőknek egyszerre beküldött tíz előfizető után az illető lapokból egy ingyenpéldánnyal szolgálunk.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapestben megjelent s minden könyvtárnál kapható:

1883. **BUDAPESTI** 1884.

CZIM ÉS LAKJEGYZÉK

A BEJELENTÉSI HIVATAL HITELES ADATAI ALAPJÁN.

Harmadik évfolyam, 1883—1884.

BUDAPEST FŐVÁROS TERVRAJZAVAL.

Ára füzve 5 frt, vászonba kötve 5 frt 80 kr.

TARTALMA: I. Utcák, utak és terek lajstroma a régi utca-nevek megjegyzésével. — II. Házjegyzék. (Belterület és külterület). — III. Hatóságok, intézetek, egyletek stb. — IV. Ipar- és kereskedelmi czimjegyzék. — V. Lakjegyzék. — VI. Hirdetések.

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest egyetem-utca 4-ik szám.)

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg ártézi forrás — porcellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészülékkel — nagyszerű kert — 300 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — küll- és belföldi lapok — naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredménnyel használtatott: Kószvény — az izületek, izmok, csontthártya, ideghüvely, idült csúza. A csúz, kószvény, erőművi behatások, typhus

után fellépő hűdések. — Zsábák. — A csontbántalmakat, csontszűt, izületi bajokat és külsőrtékek követő elváltozások. — Fájdalmas hegek, merevség, hűdés. — Bőrbántalmak — Vizeleti nehézségek. — Méh- és hólyagbántalmak. — A hévíz belsőleg eredménnyel használtatott: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. — A szigeten van gyógyszerár, ellátva mind-memű ásványvízzel. Rendelő orvos: dr. Vörzár. Bérleteknél ugy a fürdő, mint menetjegyek együttes váltásánál ár-leengedés. A szigeten lakó fürdővendégek a fürdő-használatnál és a menetjegyknél előnyben részesülnek a fővárossal óránkint kétszer közlekedés.

A fürdő-idény május 1-én nyitattik meg.

A lakások megrendelése a szigeten a felügyelőségi irodában. 6379

A Margitszigeti felügyelőség Budapestben.

A FRANKLIN-TARSULAT kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvtárnál kapható:

UTAZÁSOK KÖNYVTÁRA.

(Szerkeszti a Magyar Földrajzi Társaság.)

I. KÖTET:

EURÓPA ÉS ÁZSIA KÖRÜLHAJÓZÁSA A VEGÁN.

Báró Nordenskiöld Adolf Eriktől.

Átdolgozta

VARGA OTTO

tanár.

Képekkel és térképpel.

Ára füzve 2 forint o. é.

II. KÖTET:

A ZAHARÁTÓL AZ ARABÁHIG

UTAZÁS EGYPTOMBAN ÉS PALESTINÁBAN

Irtá

ASBÓTH JÁNOS.

Jeruzsálem, az olajfák hegyéről tekintve, nagy képpel, s számos a szöveg közé nyomott fametszettel.

Ára füzve 2 forint 40 krajczár o. é.

Első rész: Egyiptom. Az «Espero» fedélzetén. — Alexandria. — Kairó. — Kairói mecsetek. Látogatás a khedivnél. — Kairói magyarok. — Fantazija. — Helopolis. A gizei piramisok. — A sphynx. — Memphis. — Zakhára. — Szíút. — A szuezi csatorna.

Második rész: Palestina. A «Vesta» fedélzetén. — Bejrút. — Jaffába. — Jeruzsálemben. — Jeruzsálem. — Jeruzsálem. Az osztrák zarándokház. — Jeruzsálem. A szent sir temploma. Jeruzsálem. Az abessyniai klastrom. — Jeruzsálem. A haran-es-Serif. Jeruzsálem. A sirlom fala. — Arabok és Beduinok. — Jerikóba. — Jordán és a Holttenger. — A judaeai sivatag. — Bethlehem.

TOMPA MIHÁLY.

VIRÁGREGÉK.

HATODIK KIADÁS. — A KÖLTŐ ARCZKÉPÉVEL.

Ára füzve 2 frt 50 kr. Vászonba díszesen kötve 4 frt. Francia bőrbő díszesen kötve 5 frt.

A munka hollandi merített papíron lévén nyomtatva, a kötet példányoknál csupán a felső része látott el aranyfémekkel, a mint ily kiadásoknál külföldön is szokás.

22-ik szám 1883.

BUDAPEST, JUNIUS 3.

XXX. évfolyam.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 12 frt, POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: félve ... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 8 frt, félve ... 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre 6 frt, félve ... 3 * Kalföldi előfizetőknek a postaiak megfizetését viteldij is csatolandó.

A FÖRENDIHÁZ UJ ELNÖKEI.

MAILÁTH György országbíró gyászos halálával közéletünk különböző tereinek számos pontján ütött rések közt nem utolsó a főrendiház elnöki székeinek megüresedése. E «magas» testület, mely évek óta az átalakulás küszöbén áll s a minden oldalról annyit emlegetett új szervezésének néz elébe, mostani állapotában, a mai alkotmányos viszonyok közt, régi súlyának nagy részét elvesztette vagy nem képes érvényesíteni. Kitűnő férfiak, országgyűlési elnökök, főpapok, főispánok, mágnások, a közélet czelebrításai ülnek soraiban: s annyi anyagi és szellemi erő, ha nem is elveszve, de megbénítva látszik lenni. Még érdeklődést is, a főrendiház

tárgyalásai csak egyes kivételes esetekben bírnak költeni; döntő politikai súlya alig van. E kiváló testületnek, törvényhozásunk egyik — a képviselőház és a korona közé beékelt — faktorának egész hajdani méltósága, az utóbbi évtizedben nagy részben inkább csak elnöke — Mailáth György — személyiségében talált kifejezést.

De azért a főrendiház elnöki széke, már csak a multjához szövedő emlékek által is, jelentős állás a magyar közjogban s épen az elhalt elnök példája bizonyítja, hogy nem közönyös dolog, kivel töltenek be. A király és a Tisza-kormány bizalma most ez állásra Szögyény-Marich László kir. főkamarmestert és Fehérvármegye főispánját, a főrendiház eddigi másodelnökét, ennek helyére pedig gróf Cziráky János főtanácsost állította. E körülmény

kötelességünké teszi, hogy e két államférfiut, kiknek közéletünkben oly nagy befolyás és szerep jutott, mi is bemutassuk közönségünknek s megismertessük életpályájukat.

Mindketten annak az ó-konzervatív pártnak voltak hívei, melynek politikája sok tekintetben ellenkezett az életre ébredt és haladni vágyó nemzet akkori irányzatával, s a trón és haza közti félreértés nehéz korszakában is nem ott foglaltak állást, a hol a nemzeti közérzet a megpróbáltatások e nagy napjaiban oly örömet üdvözölt volna együtt minden magyar emberrel. De míg Szögyény-Marich László újabb alkotmányos életünkben mindinkább közeledett a mérsékelt szabadelvű fölfogáshoz, addig gróf Cziráky János ma is az ó-konzervatív és klerikális politikai irányzatnak híve.

SZÖGYÉNY-MARICH LÁSZLÓ.

GRÓF CZIRÁKY JÁNOS.